

Participatívny
rozpočet

BRATISLAVA - NOVÉ MESTO

PROJEKTOVÉ DOKUMENTÁCIE PRE ROK 2014

Participatívny rozpočet BaNM

OBSAH

Aj málo je niekedy veľa	str. 4
Ako nájsť v tele zdravého ducha	str. 5
Ako učiť deti učiť sa	str. 7
Bylinné spoločenstvá	str.9
Cyklo point	str. 10
Gaudiho dielnička	str. 11
Nížkoprah (Priestor pre mladých)	str. 15
Pestujeme DOBRO(TKY)	str. 17
POzastávka	str. 19
Prevenia sociálnej izolácie osamelých starších ľudí pravidelnými kontaktmi	str. 22
Revitalizácia stanice Filiálka - 2014	str. 25
Škola dokorán	str. 28
Zeleninovo - komunitná záhrada	str. 32
Zaží Nové Mesto	str. 35
Zverejnenie vybraných datasetov a vizualizácia rozpočtu a príslušných datasetov BANM	str. 39

Názov projektu:

Aj málo je niekedy veľa

Autorka: Marta Radičová

1. Anotácia

Projekt s názvom Aj málo je niekedy veľa predstavuje hlas členov Denného centra Jeséniova vo štvrti na Kolibe. Jedná sa o pomoc s najnutnejším hmotným dovybavením miesta, kde sa stretávajú jeho členovia. Vo veľkej miere sa jedná o občanov v penzijnom veku. Poslaním Denného centra je podnecovať aktivitu a sebarealizáciu u seniorov a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom, začleňovať ich do diania v meste s spoločnosťou, prispievať k nadväzovaniu kontaktov medzi ľuďmi a vytváraniu pocitu spolupatričnosti a tak ich zbavovať pocitu osamelosti.

Denné centrum podáva obedy, zabezpečuje kultúrne vyžitie ako sú divadlá, čítanie novín, rôzne výlety, kúpanie, prácu výborov – Jednota a Červený kríž. Centrum sa tiež snaží zabezpečovať prednášky na rozličné odborné témy a prezentácie zdravotných výrobkov, ktoré sú nápomocné pre členov klubu.

V dnešnej dobe má klub vyše 80 členov a oproti minulosti sa ich počet neustále zvyšuje, čo potvrdzuje fakt, že obyvateľstvo stárne a potrebuje miesta, kde by sa mohlo stretávať a spoločne si odovzdávať svoje vedomosti.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.) :

Dôvodom, prečo som sa rozhodla riešiť daný problém je dovybavenie Klubu dôchodcov na príležitosti, ktoré sa v klube konajú. Jedná sa o kultúrne akcie, rôzne druhy prednášok a pod. Klub nedisponuje niektorými základnými potrebami, ktoré sú potrebné pre jeho činnosť.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Projekt by nadväzoval na spomínané aktivity, ktoré počas celého roka sprostredkúva Denné centrum pre seniorov Jeséniova. Predmety, o ktoré v projekte žiadame by dopomohli pri akciách rôzneho charakteru a zlepšili by podmienky samotného chodu klubu. Klub dôchodcov by sa tak mohol ďalej rozširovať a poriadal by množstvo ďalších podujatí.

4. Predkladateľ a realizátori projektu

Predkladateľkou projektu je Marta Radičová, ktorá je členkou Klubu dôchodcov a zúčastňuje sa všetkých aktivít v klube aj so svojim manželom. Je nápomocná pre všetkých členov klubu a rada pomáha druhým.

5. Cieľ

Cieľom projektu je zlepšenie chodu Klubu dôchodcov, nakoľko sa v Klube nenachádza žiadny počítač, kde by si mohli členovia premietiť fotky alebo pozrieť potrebné informácie. K svojim aktivitám by sme potrebovali televízor, ktorý má usb pripojenie a tým by dostali možnosť dozvedieť sa viac informácií a zabezpečili by aj nové aktivity, na ktoré teraz nemali prostriedky. Ďalšie hmotné predmety dopomôžu pri poriadaní kultúrnych či oddychových aktivít, ušetria čas aj energiu a vedúci daného programu sa môže sústrediť na svoj program a jeho vedenie.

6. Cieľová skupina

Cieľovou skupinou v tomto prípade sú súčasní členovia Klubu dôchodcov, budúci členovia dôchodcov ale všetci tí čo sa zúčastňujú aktivít, ktoré sa v týchto priestoroch organizujú.

7. Pokračovanie projektu

Projekt bude pokračovať už ako bolo uvedené vyššie v uskutočňovaní rôznych aktivít a zabezpečovaní potrieb všetkých členov Klubu i obyvateľov, ktorí dané priestory využívajú.

8. Aktivity

Aktivity spojené s daným projektom sú investíciou do budúcnosti, nakoľko dané predmety budú využívať aj ďalšie generácie. Jedná sa o kultúrne, vzdelávacie i voľnočasové aktivity, ktorým by tieto predmety pomohli sa ďalej rozvíjať a uľahčovať prácu. Televízor by zabezpečil potreby počas prednášok, prezeraní videí, fotografií z rôznych akcií a pod. Obrusy, džbány, konvica na vodu, termosky a kávové lyžičky zabezpečia nutné potreby počas kultúrnych akcií, ktoré sú organizované klubom počas roka.

9. Rozpočet

Teflónové obrusy – 10ks x 12,5 eur = 125 eur

Džbány - 10 ks x 1,99 eur = 19,9 eur

Konvica na vodu – 20eur

Termosky na kávu/ čaj - 4ks x 3,99 eur = 15,96 eur

Kávové lyžičky – 1balenie – 6ks – 10 ks x 2,99 eur = 29,9 eur

Zásobník na papierové obrúsky – 30 eur

LED Televízor s USB pripojením - 380 eur

Cena spolu: 620,76 eur

Názov projektu:

Ako nájsť v tele zdravého ducha?

Autorka: Elena Ursínyová

1. Anotácia

Projekt s príznačným názvom Ako nájsť v tele zdravého ducha? je projektom o aktívnom životnom štýle, o prekonávaní vlastných hraníc, o spoznávaní sa občanov Nového Mesta navzájom, o vytvorení komunikty, ktorá si navzájom pomáha a nevzdáva sa v žiadnej životnej situácii.

Základnou myšlienkou projektu je krédo autorky predloženého projektu a tým je: „Človek žije pre druhých a to je oslobodzujúce.“ Oslobodzujúce v pomoci pre druhých. V súčasnej uponáhlanej dobe zabúdame relaxovať, stretávať sa so susedom, či kamarátom a preto tento projekt oslovuje práve skupinu ľudí, ktorí sa chcú stretnúť, spoznať sa navzájoma v neposlednom rade si spolu zacvičiť. Cvičenie vyvoláva nárast vnútornej energie a tá spôsobuje uzdravenie z chorôb, nárast celkovej vitality organizmu a omladenie ba až zastavenie starnutia.

Cvičením sa vytvára pocit otvárania sa energetickým impulzom, zlá energia z tela sa stráca a nadobúda sa nová. Táto nová energia vie odblokovať preťažené miesta v tele. Kultivuje sa celé telo, bez námahy. Cvičenie je veľmi jednoduché, ale komplexné. Nezapájajú sa svaly, ale myseľ relaxuje a tým nám pomáha navrátiť zdravie a udržať sa v kondícii.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.) :

Projekt v prvom rade rieši nedostatok pravidelných pohybových aktivít takéhoto druhu v predmetnej lokalite. V druhom rade je to nemožnosť priestorového zabezpečenia v Dennom centre seniorov Jeséniova s ohľadom na fakt, že sa tam vydáva strava. Pohybové aktivity vyžadujú priestor.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Projekt kultivuje telo, nadväzuje na dlhoročné skúsenosti v spoločných cvičeniach. Cvičeniam je potrebné sa venovať častejšie. Jednalo by sa o cvičenia v dvojtýždenných resp. mesačných intervaloch, ktoré zlepšia fyzickú kondíciu, oživia radosť v človeku, zmierna bolesti a zároveň sú aj rehabilitačnými cvikmi pre ľudí, ktorí sú po úraze nehode či úraze

4. Predkladateľ a realizátori projektu

Kondičné cvičenia poskytnú novú možnosť využitia voľného času v mestskej časti. Pri cvičení sa uvoľňujú aj endorfíny šťastia. Šťastie je komplexný zážitok radosti, pri ktorom sa vyplňajú naše nádeje, priania, očakávania a jeho dosiahnutie sa stáva zmyslom života. Cvičenie vytvára pocit rovnováhy. Predkladateľkou projektu je Elena Ursínyová, ktorá od roku 1999 spoluorganizuje činnosť. Miestnej organizácie Slovenského červeného kríža. Pri všetkých týchto aktivitách a povinnostiach rada navštevuje akcie o výžive, cvičení a životnom štýle. Čo sa tam dozvie, propaguje v Klube dôchodcov. Realizátormi projektu by bola Elena Ursínyová s dcérou, ktoré by boli inštruktorkami cvičení.

5. Cieľ

Cieľom projektu je motivovať u občanov mestskej časti záujem pravidelne cvičiť, zlepšovať svoju kondíciu, posúvať svoje vlastné hranice a vytvoriť takú komunitu občanov, ktorí sa budú radi spoločne stretávať, budú si navzájom odovzdávať svoje skúsenosti a jeden druhého potiahnu keď to ten druhý bude potrebovať. Pri pravidelnom cvičení občan stráca zlé návyky, ktoré mu znemožňovali aktivity a organizmus dostáva nový rytmus.

6. Cieľová skupina

Projekt nieje prioritne zameraný na určitú vekovú skupinu. Zapojiť sa môže ktokoľvek kto bude mať záujem, chuť a čas prísť a spoznať svojich „susedov“. V prípade potreby občanov sa cvičenia môžu doplniť podľa individuálnych požiadaviek.

7. Pokračovanie projektu

Keďže projekt nieje určený pre istú skupinu občanov môže sa rozvíjať viacerými smermi. Jedným by malo byť vytvorenie komunity, ktorá spoločne bude v budúcnosti vymýšľať nové projekty pre zlepšenie života v mestskej časti.

8. Aktivity

Na cvičenia je potrebné si priniesť karimatku /podložku/. Cvičenie nieje náročné na priestor a preliekanie do cvičebného úboru. Cvičiacividia čo dokáže ich organizmus a ako sa vysporiada s cvikmi. Cvičenie bude 1x za 2 týždne po 1,5 hodine v budove školy na Kolibe.

9. Rozpočet

1 hodina = 13 eur /zabezpečenie priestoru, upratania, školníka/

26 eur = 1 cvičenie (2 hodiny) * 2 = 52 eur/ mesiac

52eur * 12mesiacov = 624 eur

Názov projektu:

Ako učiť deti učiť sa

Autorka: Zdena Skokňová

Bezplatné workshopy pre rodičov a starých rodičov - Ako učiť deti učiť sa (deti s poruchou sústredenia sa).

1. Anotácia – krátky opis projektu

Bezplatné prednášky, semináre a konzultácie, na ktorých sa dá naučiť, ako sa pripraviť do školy, ako zvládnuť učenie.

Cieľom projektu je podať pomocnú ruku rodinám s deťmi, ktoré majú problémy s učením sa, so sústredením sa na plnenie predovšetkým školských úloh. Na stretnutiach sa naučia dospelí (rodičia a starí rodičia) pod vedením odborných lektorov ako sa s deťmi efektívne učiť a ktorých chýb sa treba pri domácom učení vyvarovať, aby sa v rodine nemuseli dostať do bodu, kedy sa už dieťa nechce vôbec učiť, vyrušuje, je nepozorné, dostáva zlé známky. Na bezplatných seminároch (cca 3 hod - Študijné centrum BASIC) sa dozvedia účastníci ako vypestovať v deťoch pocit užitočnosti informácií a zároveň istotu, že ich názor je dôležitý a tiež ako sa prepracovať k samostatnosti.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

Pamäťové techniky a techniky rýchleho učenia fungujú u každého človeka, ktorý ich začne používať. Bez ohľadu na to, či trpia poruchami učenia, alebo poruchami pozornosti.

Poruchy učenia však netreba podceňovať a dieťa určite potrebuje pomoc? Problém sa týka každej tretej rodiny na Slovensku. Sú to problémy s čítaním, písaním, počítaním, nedostatok organizačných či jazykových schopností. Vyskytujú sa väčšinou v rôznej kombinácii, než izolovane. V praxi sa to prejavuje tak, že deti s poruchami učenia sú síce rovnako inteligentné ako ostatné, ale akosi im to učivo nejako nejde do hlavy. Alebo nevedia správne písať. Poruchy učenia ich o nič horšími nerobia, Problém je v tom, že deti vyvíjajú strašne veľa úsilia a prináša im to väčšinou aj tak len samé neúspechy, po ktorých nasleduje frustrácia a depresie – čo už je problém s veľkým P. A ak to deťom nejde tak, ako väčšine, tak sú pre ostatné hlúpe, čo nemusí byť pravda.

Definovatelné sú súborom príznakov: •porucha pozornosti (nesústredenosť, slabá výdrž, nedbalosť, zábudlivosť); •poruchy správania (impulzivita, netrzeplivosť); •hyperaktivita (neposednosť, hlučné správanie, nadmerná výrečnosť) ; •poruchy učenia (dysgrafia - porucha grafického prejavu, najmä písania, dyslexia - porucha čítania, dysortografia - porucha pravopisu, dyskalkúlia - porucha matematických schopností) (Poznámka: ADHD - porucha pozornosti sprevádzaná hyperaktivitou; ADD - porucha pozornosti)

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

V mnohých rodinách poznajú problém - hyperaktívne dieťa, ktoré má problémy s koncentráciou pozornosti a s jemnou motorikou. Z toho sa odvíjajú jeho problémy s písaním a učením: Nesamostatnosť pri učení - Nedostatok sústredenia - Problémy s čítaním a písaním - Nechuť k učeniu

Deti s poruchami učenia musia duševne veľmi ťažko a tvrdo pracovať, preto nešetrite slovami chvály a uznania nielen za ich výsledky, ktoré sa často dostávajú až neskôr, ale vždy treba oceniť aj ich snahu. Za špecifické poruchy učenia dieťa nemôže. Takisto nemôže za to, že jeho nervový systém dozrieva oneskorene. Právě príčiny porúch ovplyvňuje veľa faktorov. Niektoré poruchy majú na svedomí samotní rodičia, ktorí kladú na svojich potomkov prehnane požiadavky. Pseudodyslexiu spúšťa aj strach z učiteľa. Detí s poruchami učenia pribúda, dnes sa však už budúcnosti obávať nemusia. Pri správnom usmernení môžu ďalej študovať a neskôr sa môžu z nich stať úspešní ľudia.

4. Predkladateľ a realizátori projektu

Komunita Seniori (neformálne zoskupenie s pôsobnosťou v Komunitnom centre generácií v YMCA) : Vlado Skokňa, Marta Hrebíčková, Viera Hrdinová, Alexander Císar, Alan Lano – obyvatelia BANM + odborní lektori (Študijné centrum BASIC (Lazaretská 23, 811 09 Bratislava, 0905 886 701, email: ba@centrumbasic.sk, <http://www.centrumbasic.sk>))

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Bezplatné semináre pre verejnosť využijú skúsenosti seminára „Ako zlepšiť vzťahy a vychovať úspešné dieťa“ vznikol ako prirodzená potreba vzdelávania prevažne rodičov. Je výsledkom 10-ročných skúseností vedenia rodiča a práce s dieťaťom v Študijných centrách BASIC. Rodičia, ktorých deti majú problémy s čítaním, písaním a učením sa, majú väčšinou spoločný menovateľ. Nemajú nástroje, ako zvrátiť problémy dieťa a nevedia, ako pomôcť svojmu dieťaťu uspieť. Seminár tieto nástroje poskytuje a v spojitosti s cvičeniami dáva rodičovi techniky, ktoré môže hneď použiť. Cieľové osoby v projekte budú aj starí rodičia, ktorí často preberajú funkciu pri výchove detí – teda vnukov. Poskytnú sa im odborné zručnosti, aby ich pomoc a vplyv mohol byť efektívnejšie.

6. Cieľová skupina

(Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.) : Rodičia - Starí rodičia - Deti/žiaci ZŠ - Sociálny odbor MÚ BANM

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a rozvíjať v budúcnosti.)

Predpokladáme, že z vyškolených účastníkov sa vytvorí skupina dobrovoľníkov, ktorí budú priebefne propagovať a sprostredkovať dobré novonadobudnuté skúsenosti. Pri dobrom ohlase a reakciách na túto novú službu môže MÚ zväziť, či neprevezme službu do svojej pôsobnosti (školský a sociálny odbor) na šírenie osvetu a poskytovanie potrebných zručností, a tak pomôcť riešiť tento novodobý problém, ktorý zasahuje stále väčší počet rodín s deťmi (pričom zaangaťuje aj starých rodičov).

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

- propagácia seminárov a príprava pomocných materiálov pre účastníkov seminárov, osvetových letákov (distribúovaných na verejných miestach a webstránke BANM, príručiek (150 ks) aj na stiahnutie;
- 5x semináre pre verejnosť (max 100 osôb), kde lektor prezentuje osvedčenú metódu na zvládnutie problémov s čítaním, písaním a gramatikou. Poskytne tiež rady ako naučiť deti ako sa majú efektívne učiť.
- poradenstvo – osobné konzultácie pre verejnosť (10 hodín)

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Realizácia min 5 seminárov (3x5 hod) a 10 hodín konzultácií pre verejnosť bezplatne (po doporučení konkrétnych klientov sociálnym odborom MU BANM)

personálne

Odmena lektorom 10€/hod (min 15 hod) semináre + 10 hod individuálne konzultácie	350 €
Odmena koordinátora 7€/hod - spolu cca 35 hod) (propagácia, organizovanie seminárov, dokumentácia)	245 €

materiálne

Pomocné texty, príručky, propagácia	
Tonery (40€x4), papier, kancel. pomôcky (flipchart-papier, fix)	300 €
Nájomné za priestory (Komunitné centrum KCG)	250 €
Občerstvenie (100 osôb)	150 €

spolu **1.295 €**

Názov projektu:

Bylinné trávniky

Autor: Martin Jankovič

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)
Bylinné trávniky: zámerom projektu je vysadenie pestrých bylinných plôch, ktoré nahradia funkciu klasických mestských trávnikov. Jedná sa o premenu zanedbaných trávnatých plôch na nízkoúdržbové kvitnúce trávniky, ktoré budú plniť estetickú a ekologickú funkciu. K spestreniu monotónneho mestského prostredia prispievajú aj ľudia bez domova.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)
Mestská zeleň je často zanedbaná a nedostáva sa jej dostatok starostlivosti, aby plnila estetickú a ekologickú funkciu. Alternatívou je vysiatie pestrých bylinných trávnikov, ktoré sú nenáročné na údržbu. Okrem estetickú funkcie a šetrením verejných financií poskytujú aj životný priestor pre faunu.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)
Starostlivosť o verejnú zeleň predstavuje nemalú položku v rozpočte. Projekt môže prakticky prispieť k zavedeniu trvalo udržateľného modelu bez nutnosti dlhodobých výdavkov na údržbu. Používajú sa zmesi bylín a tráv, ktoré sa uchytia aj v relatívne nepriaznivých podmienkach a ich vysievanie je technicky nenáročné.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)
Martin Jankovič, koordinácia aktivít a realizácia projektu, koordinátor projektu Komunitné záhrady

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)
Hlavnou zmenou je názorná ukážka alternatívneho prístupu k zeleni na verejných miestach využitím nenáročných druhov, či už sa jedná o ich pestovanie alebo údržbu, aby plnila dlhodobu svoju funkciu.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)
Cieľovú skupinu tvorí široké spektrum obyvateľov a návštevníci mesta.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)
Po úspešnej realizácii projektu sa ráta s dlhodobou udržateľnosťou osiatych plôch bez nutnosti kosenia, polievania a podobne.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

dva termíny vysievania: jarný a jesenný (podľa možností)

- práce s úpravou a prípravou pôdy na vysievanie

- vysievanie, spevňovanie pôdy po výseve

9. Rozpočet (Podrobne rozpisťe jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

nástroje: zapožičanie - 50 euro

osivo, 10 kg na 300 m² – 300 euro

práca (klienti OZ Vagus) – 400 euro

koordinácia projektu a prác - 200 euro

Názov projektu:

Cyklo . point

Autor: Marián Ján

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Cieľom je vytvoriť dielňu, v ktorej budú k dispozícii nástroje a náradia pre opravu bicyklov, ktorá bude slúžiť ako centrum pre komunitu aktívnych občanov a nie len cyklistov, kde sa budú organizovať prednášky a workshopy na rôzne témy, ale najmä bicyklovej osvetu.

“ Názov projektu “Cyklo point” sa skladá z dvoch slov. Cyklo - cyklistika, ktorá sa v mestách stáva čoraz populárnejším a ľuďmi požadovaným prepravným spôsobom, či rekreáciou. Point - ako bod, miesto a uzol, kde sa krížia cyklotrasy v Novom Meste. Cyklisti sa tu môžu zastaviť, dať si nealko a zdieľať zážitky z turistiky. Zároveň si však môžu za pomoci zdarma poskytnutých nástrojov a náradia opraviť, alebo nastaviť svoj bicykel. Táto služba zvýši bezpečnosť premávky v meste, poskytne verejnosti informácie o stave cyklotrás v meste a zároveň umožní cyklistom, aby mali vlastné útočisko, kde sa stretnú a naplánujú ďalšie jazdy po okolitých cyklotrasách. V mieste sa budú konať workshopy, kde sa obyvatelia môžu naučiť ako si opraviť bicykel sami. “

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už

Neinformovanosť a neznalosť problémov v cyklotopre a zlý stav bicyklov a cyklotrás v meste prispievajú k nehodovosti. Nevýrazný prístup mesta k budovaniu a podporovaniu cyklotrás a cyklotopry.

V Bratislave nie je miesto, kde by si niekto mohol s voľne poskytovanými nástrojmi dotiahnuť brzdy, kolesá, či iné základné opravy, kľúčové pre bezpečnú cestnú premávku.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať,

Tvorba cyklomap a cyklotrás formou ankety a participáciou komunity. Školenia o bezpečnosti, resp. nebezpečnosti premávky - ako a kadiaľ je v Bratislave bezpečné jazdiť.

Podobný projekt “Cyklo kuchyňa” (skupina Cyklokoalícia)

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových

Iniciatíve sa medzi nekladú. K vedeniu projektu (Marián Ján - spoluorganizovanie programu <http://www.namestiepreludi.sk/>) sa môžu pridať všetci občania spriaznení s cyklistikou a iným dianím v meste. Kontajner, ktorý sa prenajme bude slúžiť pre osvetu občanov a usporiadovanie rôznych akcií nie len pre opravu bicyklov. Preto sa tu stretnutia môžu konať pravidelne a ak ľudia prejavia záujem a zapoja sa do diania aj celkom často.

dobrovoľníci sa môžu hlásiť na: marian.jan@kvalitne.sk

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Záujem občanov o dianie. Účasť na dianí v meste. Posilnenie komunity. Zvýšenie bezpečnosti na cestách. Vznik istej kultúry udržiavania a opravy nielen bicyklov.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Projekt je zameraný a venovaný nie len pre mladých, ale aj starších a skúsenejších, ktorí sa môžu podeliť o vlastné skúsenosti. Mieri na ľudí, ktorí chcú žiť v meste kultúrne a mestské priestory aj kultúrne využívať.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.) Podľa záujmu a odozvy občanov, bude možné program rozšíriť o iné témy a frekvenciu

akcií zintenzívniť. Pri štedrejšej dotácii od mesta môžu byť prizvaní platení prednášajúci a uviesť kultúrne akcie, ktoré vyžadujú viac nákladov na realizáciu. (odborné prednášky, menšie koncerty, DJ)

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)
otvorené raz týždenne - cez víkend
samooprava (nástroje k dispozícii) - non stop
sprievodné akcie a program - podľa iniciatívy a činnosti komunity (raz za mesiac minimálne)

9. Rozpočet (Podrobne rozpište jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)
prenájom kontajneru cca 250 EUR / mes → pri 6 mesačnom užívaní = cca 1500 EUR
vybavenie:
náradie 120, zverak 40, sedacie nábytky 100, svietidlá 45, stojany pre bicykle 110,
ďalej osb dosky, skrine, pracovný stôl (cca200),
niektoré platené promo akcie (cca 300)

atypické prvky: držiaky na bicykle a náradie, zváranie, dverné zámky cca (50) odhadovaná cena spolu (bez odhadu práce a drobných úprav kontajnera): cca 2700 EUR

pre presnú sumu je nutné dojednať detaily s prenajímateľom kontajneru prípadne zadať výrobcovi projekt pre nacenenie prác a výber zhotoviteľa.

Názov projektu:

Gaudiho dielnička

Autorka: Gabriela Binderová

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)
Mierovú kolóniu (MK) s Rožňavskou ulicou spája peší prechod, po ktorom do nej vchádza väčšina obyvateľov, ktorí používajú MHD. Je vstupným miestom, lemuje ho dlhý industriálny plot pokreslený oplzlými obrázkami a popísaný nevhodnými či nečitateľnými textami. Gaudiho dielnička je projektom, ktorý prostredníctvom umeleckého pretvárania verejných priestorov prepája viacero komunít, ktoré žijú v oblasti. Žije tu niekoľko rôznych komunít (obyvatelia MK, rodičia a žiaci WŠ, členovia Integry, DCPD), ktoré sa zatiaľ vzájomne neprepojili, jediným spojivom je, že pracujú, žijú a tvoria v mestskej časti. Umeleckú tvorbu vnímame ako skvelú možnosť inklúzie rôznych zraniteľných skupín, spôsob, ako beznátlakovo začať dialóg a prepojiť jednotlivé skupiny v spoločnom diele na spolupráci verejného prostredia, v ktorom všetky žijú. Pod vedením odborníkov, v mieste, ktoré je už dlhé roky symbolom spájajúcim dva rôzne svety- peší prechod pomedzi betónové ploty v priemyselnej zóne, v ktorej žijú ľudia, ku hlavnému ľahu do hlavného mesta, sa realizujú všetky komunity. Vychádza z tradície mozaiky, ktorá v tejto mestskej časti mala svoje umelecké využitie na viacerých miestach. Členovia jednotlivých spomínaných skupín obyvateľov MK vytvorili svoje unikátne o nich vypovedajúce kachlice. Tie potom na plote, v jednej spoločnej megadielni pod vedením odborníkov spojíme do mozaiky našich svetov, a prepojíme umelecky vzťahovo cez farebný street-art. Majitelia plotov dali predbežný súhlas, predbežne je dohodnutá aj účasť viacerých komunít z Mierovej kolónie na tvorbe. Výsledkom bude prechod, symbolizujúci umelecké prepojenie všetkých komunít a mestskej časti, plot s (ne)tradičnou mozaikou, plot, ktorý spája. Verejné priestory Mestskej časti tak naberú nielen umelecký vzhľad, ale najmä prosociálny charakter, ktorého zaujímavý spôsob vzniku pritiahne pozornosť širokej verejnosti a zároveň dá možnosť ľuďom zažiť nadšenie zo spoločnej tvorby

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)
Mierová kolónia je časť Bratislavy, ktorá vznikla ako obytná zóna pre zamestnancov bývalých Chemických závodov Juraja Dimitrova. V súčasnosti v nej žije približne 800 obyvateľov, z veľkej časti bývalých zamestnancov. Napriek jej pacifickému názvu „mierová kolónia“ mala donedávna nálepku geta, ktorú si vyslúžila zvýšeným výskytom kriminality, hlavne po páde socializmu, keď

prudko stúpila nezamestnanosť. Dnes prichádzajú do kolónie „noví“ ľudia, kolónia zaznamenáva určitú premenu. A aj keď dostala zateplením bytoviek nový šat, vo svojom vnútri je rovnaká. Myslenie ľudí sa nedá zrekonštruovať tak rýchle ako bytovka. Pôvodní obyvatelia sú nedôverčiví, v kolónii prevláda rasová neznášanlivosť, deti z blízkeho diagnostického centra vyvolávajú predsudky a strach. V tomto vplyve vyrastá nová generácia detí Mierovej kolónie, pričom následok je jasný: nárast agresivity, „hate speech“ alebo uťahovanie sa do „bezpečného“ virtuálneho sveta. Pôsobia tu tieto inštitúcie, ktoré nie sú navzájom prepojené : Detské diagnostické centrum (ľudovo nazývané polepšovňa), alternatívna základná škola Waldorfská, Integra, Klub dôchodcov, Zväz záhradkárov, rodiny s deťmi žijúce v MK. V blízkosti nie sú žiadne voľnočasové aktivity, alebo len finančne náročné (napr. hodiny tenisu v blízkom hoteli) niečo málo deťom ponúkajú tradičný sprostredkovatelia výchovy, tieto aktivity sú však určené iba pre konkrétne deti či dospelých, ktorí sú súčasťou niektorej zo spomínaných inštitúcií.

Vnímame potrebu vytvorenia istej platformy a premostenia jednotlivých skupín detí a dospelých. Našou snahou je vytvorenie komunitného centra v tejto oblasti.

Mierová kolónia je s najbližšou MHD prepojená cca 200m dlhou cestičkou pomedzi dva betónové ploty. Prejdú tadiaľ denne desiatky, možno stovky chodcov. Cesta je neupravená, ploty sú popísané vulgárnosťami, či pomalované drobnými graffiti začínajúcich sprejerov. Mnoho ľudí túto cestu používa- inak je nutná dlhá obchádzka, no anketa ukázala, že iba za dňa, inak je považovaná za nie príliš bezpečnú, symbolizujúcu vstup do priemyselnej kolónie. Cesta je mestská, ploty patria dvom subjektom, ktoré s ich vonkajšou premenou súhlasia, sú ochotné prispieť dobrovoľníckou prácou , no finančnými prostriedkami na poľudštenie tohto prechodu nedisponujú.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Chceme rozbehnúť pilotnú fázu aktivít, ktoré by smerovali k otvoreniu komunitného centra pre všetkých. Prvá aktivita by mala byť zameraná na vznik spoločného diela v exteriéri mierovej kolónie.

Umeleckú tvorbu vnímame ako skvelú možnosť inklúzie rôznych zraniteľných skupín, ako priestor ako beznátlakovo začať dialóg a prepojiť jednotlivé skupiny. Formou dotazníka sme robili prieskum medzi deťmi, čo z umeleckej oblasti ich láka a prekvapivo z neho vyšlo, že aj napriek virtuálnej dobe, deti majú chuť tvoriť, pracovať na niečom reálnom, úžitkovom, pre celok prospešnom. Najčastejšie sa objavovala potreba pracovať s reálnymi remeselnými nástrojmi v dielni, tesáť do kameňa, vyrábať z hliny. Viaceré deti poukázali na sivé industriálne ploty, ktoré lemujú ich cestu domov, či do školy. V Detskom diagnostickom centre nám zas povedali, že deti z umenia najviac láka street art, ale nie je v ich silách takýto druh aktivity zastrešiť. Potom prišiel záverečný impulz priamo v DDC. Ukázali nám fotografiu mozaiky, ktorá niekedy skrášľovala exteriér zariadenia a musela byť demontovaná. Rozhodli sme sa prinavrátiť mozaiku a jej umelecké pôsobenie naspäť do kolónie. Medzi detským diagnostickým centrom a Mierovou kolóniou je betónový plot dĺžky cca 200 metrov, ktorý sa stane terčom nášho záujmu. Oslovili sme k tejto spolupráci hlavne DDC, Waldorfskú školu, Klub dôchodcov, Istrochem....akákoľvek komunita tu pôsobiaca bude mať možnosť si vyrobiť svoj originálny kúsok, svoju časť skladačky, ktorá sa stane celkom mozaiky na múre oddelujúcom a zároveň spájajúcim.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

Program bude organizovaný prostredníctvom výtvarno - tvorivých aktivít "Gaudího dielne", kde sa účastníci všetkých zainteresovaných skupín – Waldorfská škola, DCPD, Integra, deti z MK, budú zoznamovať s výtvarnými postupmi umožňujúcimi deťom vytvorenie ich vlastného návrhu až po finálnu realizáciu. Socializačná úloha umenia a spoločná práca bude mať potenciál zbližiť rôznorodých ľudí. Pokladáme za kľúčové v tomto projekte práve prepájanie skupín detí a dospelých z rozdielnym sociálnym pozadím, pričom predpokladáme rozvinutie vzájomného dialógu.

Technické a personálne zabezpečenie:

Stretnutia budú prebiehať v priestoroch SZŠW, DCPD a v príslušných exteriéroch, ktoré tieto organizácie na daný účel poskytnú bez nároku na finančný vklad, pod vedením troch lektorov, ktorí budú pracovať za najnižšie možné náklady na dohodu o pracovnej činnosti:

Mgr.art. Gabriela Binderová, Mgr. Barbora Krajčíčková a Mgr. Dominik Dluhoš. Lektori majú za sebou

Úspešné realizácie na deti z marginalizovaných skupín zameraných výtvarných workshopov . Ich skúsenosti sú rozsiahle, medzinárodne sa akreditovali vo : výtvarnom lektoringu a workshopoch a výstavách pre Divé maky, o.z.,ktorého je Mgr.art. Gabika Binderová projektovou managerkou, v projekte Umenie na okraji, in Contact - youth theatre - Austrália, in camp Horizont – Connecticut, Youth in action – Ukrajina, DaVinciho dielňa. Bližšie je možné ich akreditáciu a skúsenosti vidieť v ich životopisoch.

Organizačné zabezpečenie, podporné a pomocné práce zabezpečia dobrovoľníci z rád rodičov, starých rodičov a priaznivcov WŠ, aktívnych teenagerov- absolventov školy , spolu cca 18 ľudí so skúsenosťami s daným druhom činnosti

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Dopad na cieľové skupiny kvalitatívne zmeny: Integrácia a sociálna inklúzia, zlepšenie komunikačných kompetencií, lepšie vnímanie reality a potrieb druhých, nadobudnutie remeselných zručností, vznik platformy pre, kde umenie bude mať socializačnú funkciu, aktivizácia rodičov, pedagógov a širšej verejnosti.

Kvantitatívne: Premena industriálneho plotu na umelecký artefakt, ktorý v sebe spája pocity a túžby komunit, odráža ich cítenie a tvorí mozaiku ich potrieb a životov.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Aktivita priamo zasiahne 100 – 150 ľudí z komunit Waldorfskej školy, DCPD, Integry, rodín z MK a do MK prichádzajúcich a nepriamo 800 obyvateľov Mierovej kolónie, ktorým sa zlepší prostredie, ktorým denne prechádzajú..

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Všetky činnosti smerujú k vytvoreniu prepojenia- sieťovania komunit, ktoré tu žijú, veríme, že budú pokračovať následne v spoločných činnostiach, a najmä k otvorení komunitného centra pre všetkých. Tu by sme potom pokračovali nielen overenými umeleckými a tradično-remeselnými aktivitami, ale aj športovými atď.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

V prvej časti programu (apríl-máj 2014) sa budú deti a dospelí zoznamovať s najrozličnejšími výtvarnými technikami tak, aby získali predstavu o možnostiach výtvarného sebaujedenia. Techniky budú pokrývať celú paletu výtvarných postupov, predovšetkým však tie, ktoré sú spojené s prácou s hlinou, jej tvárnosťou, poddajnosťou, prispôbivosťou, ale aj zákonitosťami, ktoré vyplývajú z práce s ňou. Deti a dospelí budú mať možnosť vnímať premenu, ktorá sa udeje po jej vypálení a následnom glazovaní, ako i možnosť spoznať materiál už spracovaný v podobe prefabrikovaných dlaždíc a kachličiek, z ktorých budú vytvárať plošné i 3D mozaiky. Popritom spoznajú život a prácu významného katalánskeho umelca, Antoního Gaudí, ktorý, hoci pochádzajúc zo skromných pomerov, dosiahol uznania vďaka prepojeniu tradícií a originalitou mozaikových riešení barcelonských mestských častí a najmä Kolónie Guell.

V nasledovných mesiacoch (jún- september 2014) budú účastníci pracovať na návrhoch a tvorbe svojich výtvarných artefaktov, úprave dlaždíc na finálnu mozaiku, návrhov reliéfnych častí z polystyrénu, ako aj točenie na hrnčiarskom kruhu, aby následne v teplejších jarných mesiacoch (august- september 2014) začali na základe svojich návrhov s predrealizačnou úpravou okolia betónového plotu.

V závere (október-december 2014) budeme finalizovať.

Výsledkom bude pokrytie cca 200 metrov betónového plotu medzi DCPD a SZWŠ farebe prepojenou umelecky spracovanou mozaikou, ktorej jednotlivé kúsky budú originálne kachličky účastníkov - detí aj dospelých, prefabrikáty a polystyrénové reliéfy.

Periodicita a počet účastníkov:

2 krát do mesiaca bude prebiehať činnosť v Gaudího dielni v trojhodinových blokoch – počet účastníkov 30, pričom 1 bloky bude prebiehať s deťmi z DCPD (počet účastníkov 15) a 1 bloky na

SZŠW pre deti zo školy a sídliska (počet účastníkov 15).

Do realizácie sa zapojí aj približne 100 detí waldorfskej školy počas hodín výtvarnej výchovy . Túto aktivitu bude zabezpečovať 6 pedagógov bez nároku na honorár.

Cez prázdniny sa bude 2 krát konať trojdňový workshop pre zúčastnené deti a širšiu verejnosť (Integra, Klub dôchodcov, pedagógovia školy a škôlky, obyvatelia) - počet účastníkov max. 50., workshopu sa zúčastnia všetci lektori plus brigádnik.

Aktivita priamo zasiahne 100 – 150 ľudí a nepriamo 800 obyvateľov Mierovej kolónie.

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšite jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

1.Odborné umelecké, remeselné a lektorské práce 222h x 8€/h ..... 1776 €

: 102 hodín priame práce s účastníkmi(2x3hodinový blok mesačne po 7 mesiacov + 2x 3 dňová dielňa = 42h+ 60 h = 102 hodín priamej lektorskej práce so zúčastnenými),

: 50 hodín samostatnej práce výtvarné umelecké návrhy a riešenia mozaiky, reliéfnej plastiky a umeleckého farebného riešenia s nádychom street-artu ,

: 50 až 70 hodín spracovanie vznikajúceho polykomponentového diela, vypalovanie, opracúvanie, skladanie mozaiky, rozkresľovanie priamo na plochy, street-art farebné návrhy do prezentácie, premietania priamo na plochy , kde bude realizovaná= priestorové podklady na realizáciu, inštalácia a finišovanie diel, dofarbovanie, prepájanie

2.Materiálne zabezpečenie:

2.700€

-Keramická pec

1.500€

-Polystyrénové prefabrikáty,akrylové farby a spreje,malovacie náradie :valčeky,špachtle :

600€

-Hlina, glazúry, modelovacie náradie, lepiace stavebne hmoty kleber, špárovacie hmoty :

600€

3.Prenájom ateliéru

poskytne WŠ

4.Náklady na energie (zvýšená spotreba elektriny pri vypalovaní a špec. ateliérových prácach)....100€

5. Organičná, dobrovoľnícka práca podľa potreby poskytnú dobrovoľníci v rozsahu cca 400 h

Vysvetlivky k rozpočtu:

Reálne náklady vykonanie tejto odbornej práce v danom rozsahu sú mnohonásobne vyššie, takéto zabezpečenie sa nám podarilo len vďaka korektnému postoju a dobrovoľníckej ochote lektorov, ktorí majú rozsiahle skúsenosti s podobnými projektami a tieto činnosti sú ich srdcovou aktivitou. Vďaka tomu pracujú za (pre túto odbornosť) 8€/hod, pričom množstvo práce je odvedené dobrovoľnícky. Pre porovnanie výpočet komerčnej ceny realizácii v projekte:

- trojhodinové kurzy práce s keramikou majú cenu 18€/ 3h/ účastník. T.j. pri počte účastníkov 15 v každej takejto dielni je to 270€ za dielňu. Tá prebieha 2x mesačne, počas 7 mesiacov, t.j. 2x 270€x7 - 3.780€ je cena len priamo dielničiek

- kalkulácia trojdňovej megadielne: účastníka stojí 35€ denne, t.j. 105€ za 3 dni, pri počte účastníkov 50 je to 5250€ , táto bude realizovaná 2x, takže 10.500€

- základné umelecké návrhy diela, spracovanie a ostatné odborné činnosti tvorby a inštalácie sú v umeleckom svete za komerčné ceny pre bežných ľudí priam nedosiahnuteľné, pre priblíženie iba za umelecký architektonicko-výtvarný autorský návrh bez samotnej realizácie na tak rozsiahlu plochu by sme museli investovať cca 9.000 €, na realizáciu približne tiež toľko.

Korektne treba povedať, že v kalkulácii dielničiek a magedielne je komerčne zarátaný už aj materiál a prenájmy ateliéru. Ateliér však poskytne WŠ ako svoj nefinančný vklad a materiál sa nachádza v položke č.2. Ak by sme chceli nejako priblížiť na koľko by vyšla komerčná cena toho, čo do projektu vkladáme, tak spočítame komerčné položky a odčítame materiálové náklady, takže:

3.780€ + 10.500€ + 9.000€ - 2.700€ materiál -100€ energie= 20.480 € cena odbornej lektorskej, umeleckej atd. práce v návrhoch a dielniach a to sme ešte nezaráтали komerčnú cenu priamej umeleckej autorskej realizácie. V porovnaní s 1.776€ nákladov na túto prácu teda vidíme, že suma 8€/h je naozaj veľmi priateľská a nadmieru ústretová a korektná. Je totiž len jedenástinou komerčnej ceny, pri zarátaní realizácie dokonca dvadsaťtinou...

Materiálne zabezpečenie:

Keramická pec- je pre taký projekt najlacnejším možným riešením- pri zadávaní vypalovania kachlíc niekomu, kto pec prevádzkuje, by boli náklady na výpal cca 3 násobne vyššie. V prípade jej nezakúpenia by zrejme vďaka predraženiu nebolo možné projekt zrealizovať. Keramická pec bude, veríme, neskôr k dispozícii vzniknutému komunitnému centru.

Ostatné materiály a ich ceny vychádzajú z kalkulácie potrebného množstva na danú plochu, ale rátajú zároveň so splnením príslubu, ktorý predbežne dal majiteľ plotu, že na akrylové farby a materiál na umeleckú premenu plotu prispeje z vlastných zdrojov. Inak by nebolo možné tak rozsiahlu plochu s materiálom za také náklady pokryť. Projekt teda počíta s cca 500€ príspevkom zvonku.

3.a 5. sme dali ako nefinančný vklad organizátorov, dal bys a prepočítať, považujeme to však za zbytočné, prepočítavať dobrovoľnícke hodiny práce na €, ich cena je v nadšení a ochote

4. Náklady na elektrinu- keramická pec vyžaduje zvýšený odber elektriny a jeho časť by sme chceli pokryť s nákladov projektu, pretože ostatné položky ateliérových prác sú poskytnuté z našej strany ako dar.

Názov projektu:

Nízkoprah - Priestor pre mladých

Autor: Peter Kulifaj

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Projekt sa zameriava na mapovanie potrieb mladých ľudí vo veku od 14 do 25 rokov v Novom Meste za pomoci terénnych pracovníkov z viacerých organizácií pracujúcich s mládežou v rôznych mestských častiach Bratislavy. Mapovanie bude prebiehať takou formou, aby bolo možné z výsledkov identifikovať 3 základné priority v oblasti rozvoja práce s mládežou v Novom Meste. Súčasťou tohto procesu bude vhodné miesto pre zriadenia nízkoprahového klubu pre deti a mládež, ktorí by bol v budúcnosti priestorom podpory rozvoja mladých ľudí a premeny ich nápadov na skutočnosť.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

Svet mladých sa za posledné roky výrazne zmenil a je čoraz náročnejšie poskytnúť takú formu služieb, ktoré by reagovali na ich aktuálne potreby. Mestská časť nedisponuje relevantnými údajmi o tom, aký typ aktivít by mladí uvítali za účelom zatraktívnenia života. Na základe skúseností z iných mestských častí, kde pracujú rôzne organizácie s cieľovou skupinou detí mládeže v tzv. nízkoprahových programoch (v súčasnosti sú to Petržalka, Vajnory, Rača, Staré Mesto, Dúbravka, Vrakuňa) vieme, že je potrebné poznať tieto potreby, aby bolo možné ponúknuť vhodný typ služby. Opakujúcou požiadavkou mladých je napríklad existencia miesta, kde by sa mohli stretávať na neformálnej báze, mohli tráviť svoj voľný čas po škole s priateľmi a zároveň by im tento priestor/klub prinášal podnety na sebarealizáciu. V súčasnosti majú v týchto ohľadoch výrazne obmedzené možnosti – v ponuke sú krčmy a bary, kde každodenná návštevnosť „lezie do peňazí“ a tak nie je prekvapením, že osobné vzťahy nahrádza komunikácia v online priestore.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Projekt bude realizovaný ľuďmi z viacerých organizácií pôsobiacich v rôznych častiach Bratislavy. Sú to profesionálni pracovníci s mládežou (terénni sociálni pracovníci), ktorí majú viacročné skúsenosti s realizáciou rôzneho druhu projektov. V priebehu realizácie projektu sa budú do jeho realizácie

aktívne zapojíť aj ľudia z komunity, ktorí budú môcť byť súčasťou tzv. „mapujúcich tímov“.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)
Peter Kulifaj (projektový koordinátor) – pracuje v občianskom združení Mládež ulice, ktoré prevádzkuje nízkoprahové programy v Petržalke, Rači a Vajnoroch. Zodpovedá za riadenie organizácie a má skúsenosti s mapovaním prostredia a potrieb mladých v posledných dvoch menovaných lokalitách.
Petra Hraňová – vedie občianske združenie Uliť, ktoré pracuje s deťmi, mládežou a komunitou v Komunitnom centre Kopčany v Petržalke. Má dlhoročné skúsenosti s priamou prácou, dokáže koordinovať veľké projekty, pravidelne sa zúčastňuje zahraničných konferencií a seminárov k témam rozvoja práce s mládežou.

Milada Javorová – pracuje v neziskovej organizácii Človek v tísi – pobočka Slovensko. Do projektu ju vedie osobný záujem o problematiku a zámer pomôcť rozvoju služieb pre mladých v Novom Meste.

Na aktivitách sa bude podieľať niekoľko ďalších organizácií a dobrovoľníkov.

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Hlavným cieľom je vytvorenie dokumentu Potreby a príležitosti pre rozvoj práce v Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto. Sekundárnym cieľom je vytvorenie podmienok pre vznik nízkoprahového klubu na území mestskej časti.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Primárnou cieľovou skupinou sú mládež vo veku od 14 do 25 rokov.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Po zmapovaní potrieb budú nasledovať kroky smerujúce k otvoreniu nízkoprahového klubu pre deti a mládež. Vhodná lokalita a náplň vstúpe práve z uvedeného mapovania. Budúcnosť projektu bude viazaná na schopnosť zabezpečenia vhodných priestorov a stabilného financovania prevádzky klubu.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Apríl – Máj: Vytvorenie pracovnej skupiny zodpovednej za realizáciu projektu, spracovanie metodiky mapovania.

Jún – Október: Realizácia mapovania.

V rámci hlavnej aktivity by sa mestská časť „rozdelila“ na zóny, ktoré by prechádzali členovia tímu v rôzne dni a rôzne časy. Po zoznámení sa s prostredím (kde sa mladí zdržiavajú, aké miesta navštevujú) bude nasledovať ich kontaktovanie a to formou:

a) Osobné oslovenie v uliciach – rozhovor na tému „čo mladým v našej MČ chýba. Okrem mládeže sa budeme pýtať aj dospelých i starších, aby bol obraz celistvejší.

b) On-line dotazníky – zverejnené na stránkach MČ

c) Off-line dotazníky – budú môcť respondenti vyplniť a vhodíť do schránok, ktoré by mohli byť na miestom úrade, stredných školách a ďalších zariadeniach na území Nového Mesta

November – December: Zverejnenie výsledkov a návrh plánu/krokov potrebných k zriadeniu a prevádzke nízkoprahového klubu pre mladých.

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Z hľadiska materiálneho vybavenia je potrebné zabezpečiť:

Digitálny fotoaparát – 150 €

Tlač materiálov (dotazníky, letáky) – 400 €

Priestor pre stretávanie sa tímu, ideálne s počítačom s pripojením k internetu a tlačiarňou – kapacity Mestskej časti

Okrem toho je hlavným nákladom projektu je čas ľudí, ktorí strávia v teréne počas realizácie aktivít. Predpokladané vyčíslenie je nasledovné: 80 hodín/mesiac x 2 osoby x 5 mesiacov (hlavná fáza projektu) x 8 €/hodina (celková cena práce) = 6 400 €. Významnú časť tejto sumy by znášali partnerské organizácie, ktoré sa do aktivity zapoja.

SPOLU 6950€

Názov projektu:

Pestujeme DOBRO(TKY)

Autorka: Barbora Petrgalová

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Projekt je zameraný na vytvorenie školskej záhrady, určenej na spoločné pestovanie a stretávanie sa predovšetkým žiakov, ľudí bez domova a seniorov. Cieľom projektu je umožniť výmenu skúseností pri tvorení záhrady a pestovaní v nej. Okrem pestovania rastlín sa tak vytvorí priestor pre pestovanie medziludských vzťahov medzi rozličnými skupinami, zvýši sa miera spolupráce a spolupatričnosti zainteresovaných.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

V súčasnosti často absentujú možnosti a vhodné prostredie na prelomenie bariér a nastolenie medziludského kontaktu. Projekt má reálnu možnosť sprostredkovať v mestskom prostredí kontakt v dvoch podstatných oblastiach: vzťahu ľudí k pôde, v prípade detí už vo veľmi skorom veku, a vzťahu medzi vylúčenými skupinami, deťmi a seniormi. Spoločným pestovaním a aktivitami na pozemku sa nastolí vzťah k pôde a vniknú priaznivé podmienky na znižovanie vzájomného odlúčenia. Vytvorenie spoločnej záhrady by malo byť miestom, kde sa môžu všetky tri špecifické skupiny dobrovoľne stretávať, navzájom obohacovať a spoznávať.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

V minulosti boli školské pozemky bežne využívané na pestovanie, budovanie vzťahu k pôde a osvojovanie si praktických návykov a starostlivosti o prostredie. Projekt chce nadviazať na túto tradíciu a doplniť ju o spoluprácu s vylúčenými skupinami, ako sú ľudia bez domova a popríklad aj so seniormi. O.z. Vagus bude koordinovať spoločné aktivity žiakov a ľudí bez domova. Komunita poskytne praktickú podporu pri realizácii záhrady.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

O.z. Vagus, Barbora Petrgalová, koordinácia spoločných aktivít, supervízia
Martin Jankovič, realizácia záhrady, koordinácia prác na komunitnej záhrade

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Ciele projektu spočívajú v dosiahnutí nasledovných zmien:

1. Zriadenie spoločnej záhrady, ktorá umožní nenáročné pestovanie, preto bude vhodná pre deti ako aj staršiu generáciu. Osvojenie si postupov s recyklovaním organického materiálu a jeho využívania pri pestovaní. Pestovanie a spoločné využívanie dopestovaných plodov vrátane osvojovania si teoretických a praktických znalostí o rastlinách.

2. Zlepšenie pracovných návykov ľudí bez domova a práca pod supervíziou. Prepájanie a posilňovanie viacgeneračných skupín, pri spoločnej práci. Zníženie miery odcudzenia medzi žiakmi,

ľuďmi bez domova a seniormi.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Cieľovú skupinu tvoria priamo žiaci ZŠ Sibírska, ľudia bez domova pod záštitou o.z. Vagus a poprípade seniory z centra, ktoré sa nachádza v blízkosti školy.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

V prvom roku je projekt koncipovaný ako základné usporiadanie priestoru záhrady a vytvorenie a posilnenie vzájomných vzťahov participantov. Po založení záhrady a vzniku komunity projekt môže pokračovať ďalej s minimálnymi finančnými nákladmi aj nasledujúce roky, prípadne sa rozrastať o ďalšie plochy a členov komunity.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Apríl - jún

- Zapojenie žiakov do samotného pestovania a plánovania záhrady. Dať im možnosť výberu plodín na sadenie
- Zbierka nádob a materiálu vhodného na pestovanie
- Budovanie kompostéra z paliet, vermikompostér
- Kultivácia pôdy, vytváranie záhonov a napĺňanie nádob na pestovanie
- Vysievanie a vysádzanie rastlín
- Priebežné aktivity ako polievanie a starostlivosť o rastliny, nosenie materiálu na kompostovanie
- Zdieľanie know-how o samotnom pestovaní medzi ľuďmi bez domova a žiakmi
- Spoznávanie rastlín a ich konkrétne využitie

Júl - august

- Starostlivosť o pestované rastliny, polievanie a zber
- Spoločné využívanie dopestovaných plodín: opekačka, spoločné varenie s prizvaním učiteľov a ostatných žiakov

September – november

- Zber rastlín, úprava pozemku, výsadba zimných druhov, plánovanie na budúci rok

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Realizácia záhrady:

zemina/substrát na pestovanie - 300 euro

dosky a hranoly na vyvýšené záhony/spojovací materiál – 200 euro

potrebné náradie a zavlažovanie (na konštrukciu a prácu v záhrade): 200 €

semená a priesady 50 euro

informačné letáky: 50 euro

Odmena koordinátorom a pracovníkom:

koordinácia spolupráce a aktivít – 400 euro

koordinácia realizácie záhrady a suprvízia – 400 euro

práca klientov - 600 euro

celková suma: 2300 euro

Názov projektu:

POzastávka

Autor: Ľuboš Korenčík

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Projekt má ambíciu prispieť k zlepšeniu orientácie, poznatkov a zvýšeniu záujmu o toto mesto, mesto v ktorom žijeme, o jeho vlastivedných, prírodopisných, umeleckých a historických rozmeroch.

Často prechádzame ulicami, okolo rôznych miest, budov, parkov, a iných „nezaujímavostí“ ktoré by pri bližšom pohľade možno až tak nezaujímavé neboli a stáli by za Pozastavenie. no pre našu neznalosť si ich ani nevšimneme. Keby sme o nich vedeli viac, možno by sme si ich začali oveľa lepšie všímať, hľadieť na ne so zaujatím a možno aj úctou. Veď, vážime si zvyčajne len to, čoho hodnotu poznáme. A chránime len to, čo považujeme za hodnotné. A čo si vážime, máme radi. Informovanosť je teda dôležitá hlavne v dnešnej dobe, keď sa ešte stále v Bratislave ničia zelené plochy pre parkoviská, rúbu lesy, rúcajú historické stavby, a na ich mieste často rastú nové, ako päšť na oko, akoby na zelenej lúke, nehľadiac na historický ani na estetický, či priestorovo urbanistický kontext. Mení sa ráz krajiny spôsobom niekedy zjavným, no niekedy len ťažko badateľným. Tak sa nenávratne strácajú hodnoty, o ktorých momentálne možno ani nevieme. V budúcnosti sa nám však môže stať, že zistíme, že sme prišli až o príliš veľa.

Pre záchranu hodnôt je nutné byť si ich vedomý, a teda aj o nich vedieť čo najviac.

Náš projekt by preto chcel priblížiť niektoré historické, ale aj iné zaujímavosti tohto mesta širokej verejnosti, turistom, i iným návštevníkom. Predovšetkým by mal slúžiť bežným okoloidúcim, či ľuďom, ktorí každodenne stávajú na zastávkach a čakajú na svoj spoj. Tým, ktorým v zhone dneška nepríde na um zamyslieť sa, prečo sa napr. volá jedna zastávka, ulica podľa niekoho, kto to bol a čo také spoločnosti priniesol. Skrátka, ponúknuť im jednu zmysluplnú alternatívu k nude počas čakania na svoj spoj. A ak sa podarí, tak trochu zvýšiť promile povedomia a hrdosti aj na svoje mesto.

Projekt má ambíciu umiestniť infotabule (zrejme fóliové svetlopriepustné infonálepy / plagáty pod sklo / pevné tabule) na zastávky MHD v MČ Nové Mesto. Infotabule by boli umiestnené na čelnej strane skla zastávok (tam, kde nie sú sklenené búdky, príp. plochy, kde by sa mohli aplikovať nálepky priamo, by sa museli vyrobiť aj pevné tabule). Vizualne vhodnou formou, textom a obrazom, by ponúkali zaujímavé informácie o názve danej zastávky/mikrolokality /prípadne osobnosti, podľa ktorej je zastávka/lokalita pomenovaná.

Text by podľa našej predstavy mal byť stručný, písaný skôr ľahšou populárno-náučnou formou, bilingválne, v slovenskom, i anglickom jazyku. Pri zastávkach pomenovaných podľa osobností, by ho mohol ilustrovať portrét, alebo karikatúra, pri lokalitách obrázok charakteristickej dominanty, budovy a podobne. Doplniť by ho mohli aj menšie prídavné zobrazenia, erb Nového Mesta, mestskej časti v ktorej sa práve tabuľa a človek študujúci jej obsah, nachádza.

Radi by sme boli ak by sa nám podarilo použiť aj systém obrazový QR kód na snímanie telefónom. Takto by používatelia mobilných pripojení na internet cez QR Kód mali, po záujme pri nejakej kusej info v stručnom texte na tabuly, okamžitý prístup ku rozšíreným informáciám na internetovej stránke zriadenej k tomuto účelu. Pre záujemcov so zrakovým znevýhodnením by použitie QR Kódu v súčinnosti so špeciálne upravenými mobilnými telefónmi s hlasovým výstupom, ktoré mnoho „zrakáčov“ používa už dnes, takto zároveň mohlo znamenať vyrovnanú možnosť prístupu k daným informáciám, rovnakú akú má aj zdravá majoritná spoločnosť. (Stránka by bola upravená tak, aby bola prístupná aj nevidiacim, tzv. blindfriendly web)

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

Problém, ktorý chce projekt riešiť:

- nedostatok povedomia, hrdosti na svoje mesto.
- nezujem a neznalosť historických a iných súvislostí, zaujímavostí

- nedostatočná vyváženosť podnetov na človeka, voči psychologickým útokom komercionalizmu
- v meste (reklama a pod.).
- hluchý čas, nuda, počas čakania na spoj MHD
- nezaujímavosť Nového Mesta pre jeho návštevníkov z dôvodu neinformovanosti, nepropagovania. Obmedzené možnosti zrakovu handicapovaných ľudí pri získavaní info o priestore, v ktorom sa dennodenne pohybujú

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

I. Samozrejme už v Bratislave boli a aj sú podobné aktivity, alebo pokusy o ne.

Pri akcii participatívneho rozpočtu v BA sa istá skupina snažila umiestniť kamenné tabule na významné, ale pozabudnuté miesta v Starom meste.

Na presklené zastávky MHD zo zadnej strany bolo už v minulosti umiestnené farebné, heraldicky pomerne korektné, zobrazenie bratislavského mestského erbu, ktorý má svoj historický pôvod už v stredoveku (Mestu ho daroval, ako privilegium kráľ Žigmund Luxemburský). Tieto kroky považujeme za pozitívne a chceme ich ďalej rozvíjať a z časti sa aj vydať vlastnou cestou.

II. Započali sme komunikáciu s vlastními prístreškami, Dopravným podnikom Bratislava (DP BA) a súkromnou spoločnosťou JCDecaux. Informujeme sa o možnostiach umiestnenia infotabúľ, prípadne veľkoplošných infonálepiek na zastávky MHD....

III. Spojili sme sa do pružného tímu schopných vitálnych a ochotných ľudí.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých účastníkov, určte projektových koordinátorov)

Ľuboš Korenčík (projektový koordinátor, autor projektu)

Od narodenia býva v Novom meste. Vyštudoval učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov, dejepis, občianska, etická výchova na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Študoval i na Katedre porovnávacej religionistiky, Filozofickej fakulty UK. Svoj záujem v rámci dejín zameriava na lokálne dejiny Bratislavy. Má dlhoročné skúsenosti s neformálnym vzdelávaním a dobrovoľníckymi aktivitami na Slovensku, aj v zahraničí (Absolvoval viaceré mládežnícke medzinárodné výmeny, ako účastník aj ako leader, zapojil sa do projektu Európska dobrovoľnícka služba v Holandsku (EVS). Spolupracoval s neziskovými organizáciami pracujúcimi s mládežou a myšlienkou dobrovoľníctva. (IMCA Slovakia, Inex Slovakia, Plusko, Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, LIPA, Strom života, českým hnutím Brontosaurus)

Neformálna skupina dobrovoľnícky aktívnych ľudí:

Hlavné osobnosti skupiny (Náš projekt nemá prekážky, ani prepážky, má nosné stĺpy!!)

Lukáš Krajčír: Študent doktorandského stupňa Katedra histórie, Filozofická fakulta UK Bratislava, zameranie na štúdium slovenských dejín. Časť svojho vysokoškolského štúdia absolvoval na Univerzite Karlovej v Prahe.

Mária Čujdíková: Vyštudovala na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK v BA. Vyučuje informatiku na Gymnázium Ladislava Sáru v Bratislave.

Vladimíra Lašáková: Žije v Novom Meste, v súčasnosti pôsobí ako doktorandka na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK BA, vyučuje aj informatiku na základnej škole pre slabozrakých a nevidiacich v Bratislave a matematiku na viacerých gymnáziách.

Stanislav Sokol: v súčasnosti žije v Bratislave. Študoval na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave, študoval aj na Fakulte informatiky Masarykovej univerzity v Brne. Časť štúdií absolvoval na Univerzite v Oslo. V súčasnosti pracuje ako manažér pre PR a fundraising v Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Spolupracuje s Centrom podpory pre študentov so špecifickými potrebami na UK v BA. Istý čas bol dobrovoľníkom v Združení nevidiacej a slabozrakovej mládeže.

Dušana Blažková: Vyštudovala špeciálnu pedagogiku na Pedagogickej fakulte a Slovenský jazyk a literatúru na Filozofickej fakulte UK Bratislava (Spolupracuje s nami, ako korektorka gramatiky slovenského textu)

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Neformálne vzdelávanie, informovanosť, zvýšenie povedomia Novomešťanov o svojom životnom priestore, estetické skrášenie (obrazové prílohy), prezentácia Nového Mesta a jeho zaujímavostí,

ale aj mesta Bratislava navonok, spojenie sa ľudí s rôznymi problémami, študijnými zameraniami, ... a ich nadchnutie sa spoločnou prácou pre úžitok iným. Zmysluplné vyplnenie voľného času, prínosná zábava pre tvorcov, aj čitateľov.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Výsledky projektu by mala možnosť využívať priamo okrem Novomešťanov aj ultraširoká verejnosť: obyvatelia Bratislavy, návštevníci Bratislavy, ľudia pracujúci v hlavnom meste, turisti zo Slovenska aj zahraničia, cestujúci MHD, okoloidúci chodci, ale aj hociktorí ľudia študujúci info zo stránky. Projekt myslí aj na začlenenie handicapovaných ľudí medzi ostatnú spoločnosť. Ako pri vytváraní (vo forme sebarealizácie pri začlenení handicapovaných ľudí do teamu) , tak aj používaní výsledkov (info cez stránku prístupnú aj pre nevidiacich).

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Aktualizácia informácií, udržiavanie, obnova poškodených tabúľ. V prípade pozitívnej odozvy a úspechu , dopĺňanie o ďalšie zastávky v Novom Meste, príp. rozširovanie aj do iných častí mesta. Na základe textov a nahromadených materiálov, ktoré sa na tabule už nepomestia, vydanie knižnej publikácie o Novom Meste, umiestňovanie schránok geocachingu v blízkosti tabúľ, alebo v blízkosti objektov v textoch spomínaných.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

(Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Projekt počíta so zapojením dobrovoľníkov ako pri počiatkových jednaniach, príprave obsahu, jeho umiestňovaní, tak aj pri údržbe infotabúľ.

I. V súčasnosti prebieha

- komunikácia s dopravným podnikom aj súkromným vlastníkom sklenených zastávok, JCDecaux vybavovanie povolenia na súčinnosť s mestskou časťou. Dohoda o forme infotabúľ /nálepiek, o udržiavaní a obnove/.

- komunikácia s magistrátom - informácie o pôvode názvov zastávok. Počte, rozsahu.

II. začiatok mája až koniec augusta

Vyhľadávanie vhodných miest na osadenie tabúľ a určenie ich formy (práca v teréne, zhromažďovanie informácií o lokálnych podmienkach(história, architektúra, umenie, geografia, botanika, ...)

III. september- november

výber konkrétnych zastávok (mikrolokality), selekcia, uverejnenie návrhov na internete, pripomienkovanie verejnosťou cez online a prípadné hlasovanie o ich definitívnom výbere

IV. november - február

spracovanie definitívnych textov pre tabule aj článkov pre stránku, gramatická korekcia, preklad do anglického jazyka, fotenie, kreslenie, grafická úprava, výroba tabúľ

V. marec - máj

participácia dobrovoľníckej skupiny pri samotnom umiestňovaní infotabúľ na zastávky, alebo do ich blízkosti, zdokumentovanie, príp. umiestnenie schránok geocaching.

VI. máj, jún

Predstavenie výsledkov na verejnej prezentácii.

VII. jún, ...

údržba, – dopracovať prípadné nedostatky, alebo chyby, aktualizovať info texty, renovovať poškodené tabule

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Vklad dobrovoľníkov - zdarma:

získavanie informácií, komunikácia s úradmi, vlastníkmi plôch

získavanie dokumentácie pri použití a amortizovaní vlastnej techniky(fotoaparáty, kamery, diktafóny, počítače, programy)

odborné gramatické korekcie v slovenskom jazyku.

autorské písanie infotextov

výroba internetovej stránky s rozšíreným textom

propagácia formou článkov na internete, vyrobenia video šotu a jeho umiestnenie na yotoobe, zviditeľnenie sa v médiách (propagácia v rozhlase, alebo článok v printových médiách, zúčastnenie sa v TV relácii)

výroba a grafickej úpravy obrazových príloh, textu na tabuliach, aj na internetovej stránke

odborné konzultácie pri verifikovaní faktov infotextoch

návštevy knižníc a poplatky za preukazy

energie- elektrická, ktorú spotrebuje technika pri výrobe návrhov (fotoaparáty, kamery, počítače, kopírky, telefóny, osvetlenie), batérie do tech.

cestovné výlohy dobrovoľníkov pri monitorovaní miest a pri osádzaní tabúl

papier a iné kancelárske potreby pri príprave návrhov

Preplácané položky:

Materiály:

nálepky - Lepiaca fólia, a tlač na ňu., prof. aplikovanie na sklo zastávok alebo výroba pevných tabúl, príp. iné výlohy na umiestnenie infotabúl - 500 Eur.

preplatenie výdavkov za telefonické vybavovanie (účet za mesiac 15Eur krát 4 mesiace) - 60 Eur

odborný profesionálny preklad textov do Angličtiny (6 Eur na normostranu)

občerstvenie pri fyzických výkonoch dobrovoľníkov v exteriéroch

Odmena za náročnejšie dobrovoľnícke práce:

- odborná profesionálna korekcia textov v slovenskom jazyku 1 text (3 Eura na normostranu)

- autorské texty (vyhľadanie relevantných seriózných a zaujímavých info., napísanie článkov pre tabule) – 15 Eur / 1 text. cca 10 h na text.

- výroba obrazových príloh – (Fotografovanie, grafická úprava fotografií, autorská kresba obrázkov a karikatúr – 1 obr. - 5 Eur)

Vyhotovenie celkovej grafickej podoby tabúl (text plus obr. prílohy) - 4 Eura.

Spolu požadovaná suma: 2 500 Eur

Názov projektu:

Prevenia sociálnej izolácie osamelých starších ľudí pravidelnými kontaktmi

Autor: Marta Hrebičková, Eva Bernard

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Cieľom projektu je prispieť ku skvalitneniu života osamelých starších ľudí s obmedzenými možnosťami pohybu. Cieľovú skupinu predstavujú osamelí starší ľudia s obmedzenými možnosťami pohybu, ktorí by uvítali pravidelné telefonické rozhovory s ústretovým človekom, počas ktorých by mohli povedať, čo ich trápi, akú pomoc potrebujú a/alebo sa len tak porozprávať. Financie žiadané v rámci tohto projektu budú použité na vytvorenie a zaplatenie pracovného miesta pre kvalifikovaného človeka/ občana/odborníka, ktorý bude telefonickú komunikáciu a jej vyhodnocovanie realizovať. Projekt má ambíciu postupne zapájať dobrovoľníkov do aktivít preferovaných klientmi. Okrem samotného psychosociálneho prínosu pre cieľovú skupinu, projekt prispieje k aktualizácii poznatkov o jej potrebách a problémoch a bude iniciovať riešenia týchto problémov u príslušných orgánov.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

Potreba cenovo dostupných sociálnych služieb pre seniorov vysoko prevyšuje ponuku týchto

sociálnych služieb. Špecifické problémy pritom prežívajú osamelí seniori vo vyšších vekových kategóriách, z ktorých väčšina má obmedzené možnosti pohybu zo zdravotných dôvodov.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Podiel obyvateľov mestskej časti Bratislava - Nové Mesto vo veku 65 rokov a starších na celkovom počte obyvateľov tejto mestskej časti predstavoval v r. 2011 podľa sčítania obyvateľov 19,2 %, pričom sa predpokladá jeho zvýšenie. Predpokladá sa aj zvyšovanie potreby sociálnych služieb, a to najmä terénnych sociálnych služieb, vzhľadom na to, že prioritou sociálnej politiky je podpora života seniorov v ich prirodzenom domácom prostredí.

Koordinárky a realizátori projektu budú úzko spolupracovať s oddelením sociálnych služieb miestneho úradu mestskej časti Bratislava – Nové Mesto.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

Koordinátorky projektu:

Ing. Marta Hrebíčková, PhD., ekonómka, členka Rady seniorov Bratislavy za MČ BaNM

Mgr. Zdena Skokňová, novinárka, autorka a realizátorka projektov pre seniorov

Realizátorka: Bc. Eva Bernard, sociálna pracovníčka

Konzultantka: Ing. Gabriela Vojtechová, poverená vedením oddelenia sociálnych služieb MÚ NM

Postupné zapájanie dobrovoľníkov do aktivít preferovaných klientmi.

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Prispieť ku skvalitneniu života osamelých starších ľudí s obmedzenými možnosťami pohybu, rozšíriť kapacity na realizáciu sociálnych služieb žiadaných seniormi.

Projekt je založený na princípe participácie, podpory pripravenosti a ochoty pomáhať druhým v záujme uchovania ich ľudskej dôstojnosti, ochrany ich sebaúcty a zvýšenia kvality života seniorov. Zámer zapojiť do projektu po pilotnej fáze aj dobrovoľníkov sa opiera o hľadanie rezervy v ľudských zdrojov a o ich zapojenie do riešenia akútneho problému súčasnej rýchlo starnúcej spoločnosti s oklieštenými finančnými zdrojmi.

Súčasťou prvej fázy kontaktov budú aj nezáväzná rozhovory „len tak“ pre potešenie, pre redukciiu pocitu opustenosti, deficitu opory v inom človeku, navodenie pocitu nádeje, samozrejme s následnou realizáciou a realizáciou potvrdenia nádeje – pozitívnu realitou.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Osamelí starší ľudia žijúci v mestskej časti Bratislava - Nové Mesto, ktorí uvítajú pravidelné telefonické rozhovory s ústretovými ľuďmi, počas ktorých by mohli povedať, čo ich trápi, akú pomoc potrebujú a/alebo sa len tak porozprávať.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Pokračovanie projektu počíta s postupným zmapovaním potrieb sociálnych služieb pre osamelých seniorov a iniciovaním ich rozšírenia aj so zapojením dobrovoľníkov:

- bezprostredný kontakt a mapovanie potrieb klientov v spolupráci a v konzultácii s oddelením sociálnych služieb na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, Junácka č.1, Bratislava,
- vytvorenie mapy aktuálnych potrieb a ďalších požiadaviek seniorov, ktoré by sa mohli stať podkladom pre ďalšie rozpracovanie projektu v ďalšom kole participatívneho rozpočtu,
- priebežné vytváranie tímu dobrovoľníkov vrátane študentov, ktorí by občanom chodili pomáhať a zároveň si mohli uskutočniť oficiálne prax (prostredníctvom komunikácie s Vysokou školou zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, eventuálne s humanitnými odborníkmi na Univerzite Komenského v Bratislave).

Dlhodobosť aktivít zabezpečíme prostredníctvom vytvárania svojpomocných podporných skupín

(zdieľanie skúseností).

Inovatívnosť projektu spočíva v nájdení rezervy v ľudských zdrojov a zapojenie ich do riešenia akútneho problému súčasnej rýchlo starnúcej spoločnosti s oklieštenými finančnými zdrojmi (bezplatná služba).

V ďalšej fáze projektu sa predpokladá aj spolupráca s oddelením sociálnych služieb pri vzniku a zabezpečovaní sociálno – prepravnej služby tzv. „ Sociálny taxík „, ktorý by sa realizoval prostredníctvom jedného viacmiestneho vozidla, špeciálne upraveného aj pre imobilného klienta. Služba by umožňovala osamelým klientom so zdravotným postihnutím návštevu zdravotníckeho zariadenia, kultúrnych podujatí a celkovo styk s verejnosťou.

Sú tiež signály o potrebe pomoci starším ľuďom, ktorí boli prepustení z nemocničného zariadenia do domácej liečby, avšak nemajú „poruke“ rodinu alebo známych, ktorých by kontaktovali a predostreli im svoje požiadavky, potreby, s ktorými by sa porozprávali aj napríklad v nezáväznom rozhovore „ len tak“ pre potešenie, redukcia pocitu opustenosti, deficitu opory v inom človeku, navodenie pocitu / s následnou realizáciou samozrejme /nádeje a realizáciou potvrdenia nádeje – pozitívnou realitou.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

máj 2014, aktualizácia štvrťročne - vyhotovenie zoznamu obyvateľov mestskej časti Bratislava – Nové Mesto patriacich do cieľovej skupiny v spolupráci s oddelením sociálnych služieb Miestneho úradu Bratislava - Nové Mesto (50 – 100 osôb)

máj 2014 - ustanovenie pravidiel a harmonogramu telefonických kontaktov

vlastná realizácia zadania od júna 2014 - pravidelné telefonické kontakty

štvrťročne - vyhodnocovanie realizácie projektu, podnety na rozšírenie a skvalitnenie sociálnych služieb – Vedenie evidencie telefonických kontaktov vrátane potrieb, ktoré starší osamelí ľudia avizovali počas telefonického rozhovoru priebežne

priebežne - postúpenie informácií o avizovaných potrebách seniorov príslušným útvarom miestneho úradu

v roku 2015 - výškolenie a postupné zapájanie do aktivít projektu dobrovoľníkov

Projekt počítá so službou, ktorá sa bude konať

- na princípe participácie, podpory pripravenosti a ochoty pomáhať druhým v záujme uchovania ich ľudskej dôstojnosti (ochrana sebaúcty) a kvality života seniorov

- vo forme poradenstva / primárne v počiatočnej fáze telefonický kontakt, následne podľa požiadaviek klientov osobný kontakt s využitím krízovej intervencie, prípadne zabezpečenia špecializovanej následnej pomoci (v spolupráci s odborníkmi).

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Personálne výdavky (odmena za vykonanú prácu a odvody zamestnávateľa) 1920 €

- Dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru podľa § 223 - 225 a § 228a Zákonníka práce

6 eur/hod, 40 hodín mesačne, máj – december 2014 = 8 mesiacov; odmena je opodstatnená, ide o zodpovednú a odbornú prácu

Výdavky na telefonovanie 240 €
(hľadajú sa možnosti zníženia výdavkov za telefonovanie)

Kancelárske potreby 40 €

spolu max 2200 Eur

Pracovné miesto s prístupom k telefónu predpokladáme zriadiť v niektorej z miestností v budove Miestneho úradu MČ Bratislava - Nové Mesto.

Príloha Štruktúra obyvateľstva v Bratislave podľa veku. Zdroj: Štatistický úrad SR

Územie Počet obyvateľov spolu
k 31.12.2011 Seniori Spolu

	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+		
Staré Mesto	38788	3262	3027	2247	1517	1241	1454	995	316	58	3	14120
Podunajské Biskupice			20844	1575	1819	1232	658	417	289	125	40	9 0
6164												
Ružinov	69017	4399	3671	3628	3933	3256	2366	1203	285	59	5	22805
Vrakuňa	19275	1469	1492	816	462	285	188	124	40	4	0	4880
Nové Mesto	36526	2586	2304	1824	1355	1465	1367	773	184	41	1	11900
Rača 19814	1668	1463	1052	772	667	574	332	76	25	3	6632	
Vajnory	5130	381	382	195	177	106	85	49	6	0	0	1381
Devínska Nová Ves	15655	974	650	441	295	220	135	63	14	0	1	
2793												
Dúbravka	32751	2006	2898	2463	1540	1007	727	399	114	12	1	11167
Karlova Ves	32879	1829	1553	1584	1277	804	525	257	58	8	3	7898
Devín 1118	87	88	55	40	31	22	19	2	0	0	344	
Lamač	6745	442	802	516	302	207	198	119	47	6	1	2640
Záhorská Bystrica	3503	232	223	149	124	87	64	25	5	0	0	0 909
Čunovo	1014	68	73	48	45	21	22	15	5	0	0	297
Jarovce	1479	130	99	60	50	31	31	19	4	0	0	424
Petržalka	105763		13312	8528	3540	1862	1170	937	523	148	10	3
30033												
Rusovce	2891	229	170	106	95	70	29	24	4	1	0	728
SPOLU 413192		34649	29242	19956	14504	11085	9013	5064	1348	233	21	125115

Názov projektu:

Revitalizácia stanice F I L I Á L K A

Autor: David Vereš

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

V tomto roku by sme radi nadviazali na naše aktivity z predchádzajúceho roka v areáli bývalej konskej železnice Filiálka Bratislava (vyčistenie väčšiny územia, vybudovanie priechodov ponad kolajisko, vytvorenie košov, opravenie debnenia na starej budove stanice, aktivizácia obyvateľov, verejná diskusia)

Naším cieľom je aj v tomto roku čo najviac zkultivovať Filiálku, ktorá je aj napriek aktivitám v minulom roku stále v nie-peknom až dehonestujúcom a nebezpečnom stave.

Pri príležitosti 100. výročia bývalej stanice Filiálka plánujeme zorganizovať celodenné kultúrne podujatie počas ktorého bude prebiehať:

- oprava stien
- následné premalovanie celej budovy na jej pôvodný vizuál
- symbolické osadenie informačnej tabule FILÁLKA Bratislava
- úprava priechodov + výsadba
- vytvorenie lavičiek a pódia z paliet
- diskusia k budúcnosti Filiálky
- dotáčanie videodokumentárneho filmu o FILIÁLKE
- celodenné prednášky s enviromentálnym zameraním (potravinová sebestačnosť, komunitné záhrady, agrokruhy...)

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

- Obrovský zanedbaný a nevyužitý areál FILIÁLKA pretínajúci mestskú časť Nové Mesto Bratislava

- Aj napriek aktivitám v roku 2013 je areál v dehonestujúcom a odpudivom stave
- Neschopnosť samosprávy vykonať hocijaké zásahy a úpravy v areáli
- Nebezpečnosť, ťažkosť pri prechádzaní cez kolajisko
- Vyhorenosť a pasivita obyvateľov žijúcich v okolí, ktorý vidia viac ako 20 rokov toto miesto len chátrať a ničieť. Strata nádeje pre pozitívnu zmenu
- Nedostatok povedomia ľudí o žijúcich nie len v okolí FILIÁLKY ale v celom kraji

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

- Celoročné čistenie areálu dobrovoľníkmi
- Vytvorenie recyklovaného priechodu ponad kolajisko
- Výsadba zelene okolo priechodu
- Výsadba ovocných stromov v areáli
- Oprava debnenia na budove
- Vypratanie opustenej budovy bývalej stanice
- Zamedzenie hromadenia čierných skládok
- Natáčanie videodokumentárneho filmu FILIÁLKA
- Verejná diskusia / Aktivizácia občanov

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

David Vereš (predkladateľ, realizátor)

Zakladateľ iniciatívy The Gardener, O.Z. Princess Knocked Out The Gardener

- Skúsenosti s dobrovoľníckymi aktivitami
- Medzinárodná výmena Green Job For Green Europe Bristol 2014
- Absolvent programu KOM-PRAX mládežnícky vedúci
- Predkladateľ a koordinátor projektu „Revitalizácia stanice Filiálka“ v rámci Participatívneho Rozpočtu Hl. mesta Bratislavy v roku 2013
- Obsiahle skúsenosti v rámci marketingu, manažmentu a propagácie

Filip Bopkó (realizátor)

člen The Gardener, O.Z. Princess Knocked Out The Gardener

- Bohaté skúsenosti s remeselnými a manuálnymi prácami
- Hlavný majster projektov The Gardener
- koordinátor projektu „Revitalizácia stanice Filiálka“ v rámci Participatívneho Rozpočtu Hl. mesta Bratislavy v roku 2013

Roman Kelemen (realizátor)

člen The Gardener, O.Z. Princess Knocked Out The Gardener

- Hlavný kameraman, režisér a strihač
- Skúsenosti s audiovizuálnou tvorbou

Matúš Čupka (realizátor)

Zelená Hliadka, O.Z. Why Not?

- Autor a zakladateľ iniciatívy Zelená Hliadka
- Dlhoročné skúsenosti s dobrovoľníckymi aktivitami
- koordinátor a facilitátor projektu „Filiálne zázraky“

Dobrovoľníci

- Projekt ráta s opetovnou podporou dobrovoľníkov a aktivistov

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

- Revitalizácia budovy ž. stanice
- Kultivácia priestoru
- Zvýšenie kvality života v mestskej časti Nové Mesto Bratislava

- Pozdvihnutie historickej hodnoty bývalej konskej železnice
- Dávka vzdelania, motivácie a inšpirácie pre zúčastnených
- Aktivizácia obyvateľov

6. Cielová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

- Obyvatelia m.č. Nové Mesto žijúci v okolí Filiálky
- Denno denne prechádzajúci dôchodcovia krížom cez areál do nemocnice a polikliniky
- Psíčkari
- Ľudia, prechádzajú cez areál alebo okolo neho
- Obyvatelia Bratislavy
- Turisti

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

- Dotočenie videodokumentárneho filmu F I L I Á L K A
- Komunikácia so ŽSR
- Revitalizácia celého územia z getta na rekreačno – športovú zónu s historickou hodnotou

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Apríl 2014

- Príprava a organizácia podujatia
- Tvorba letákov a ich distribúcia
- Propagácia
- Natáčanie videodokumentárneho filmu

Máj 2014

- Celodenná kultúrna udalosť pri príležitosti stého výročia budovy stanice Filiálka
- Zveladenie priechodu
- Street ART session
- Pokračovanie diskusie
- Natáčanie videodokumentárneho filmu

Jún 2014

- Čistenie areálu
- Natáčanie videodokumentárneho filmu

Júl 2014

- Čistenie areálu
- Natáčanie videodokumentárneho filmu

August 2014

- Čistenie areálu
- Natáčanie videodokumentárneho filmu

September 2014

- Čistenie areálu
- Natáčanie videodokumentárneho filmu

9. Rozpočet (Podrobne rozpište jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

- Farby 600 EUR
- Materiál na drobné opravy fasády budovy 200 EUR
- Elektrocentrála 260 Eur
- Palety 250 ks 500 Eur
- OSB dosky 300 Eur

- Grafický návrh tlačovín a propagačných materiálov 200 Eur
- Tlač plagátov a fotografií 70 Eur
- Preplatenie cesty prednášajúcim 300 Eur
- Kameraman + Fotograf 250 Eur
- Slider 180 Eur
- Postprodukcia tvorba videodokumentárneho filmu 222 Eur
- Vegan BAR jedlo pre prednášajúcich a dobrovoľníkov 150 Eur
- Suroviny na občerstvenie pre dobrovoľníkov 150 Eur

CELKOM: 3392 Eur

Názov projektu:

Škola dokorán

Autorka: Ľubica Nosčáková

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

ZŠ na Vihorlatskej ulici je súčasťou Mierovej kolónie už niekoľko desaťročí. Tradične bola miestom nielen vzdelávania, ale aj voľnočasových aktivít a stretávania sa detí, rodičov aj okolitej verejnosti. Postupom času detí ubúdalo, vekové zloženie Mierovej kolónie (MK) sa menilo a a pre neefektívne využitie bola škola vyradená z reťazca škôl. Priestory však Mestská časť dala do dlhodobého prenájmu Súkromnej waldorfskej škole. Tým došlo k jej plne kapacitnému vyťaženiu, no novorozbiehajúca sa škola a jej aktivity boli určené len pre jej žiakov. Zároveň do Mierovej kolónie vstúpili noví ľudia, mnohí z nich aj ako nájomníci, či noví majitelia bytov v tejto oblasti. V MK tak došlo k premiešaniu „starousadlíkov“ s „novoprišielcami“ a zároveň sem vstúpila celkom nová komunita ľudí, ktorí v nej trávajú denne veľké množstvo času. Najskôr opravili a umelecky zútulnili vnútro školy- okrem tried vytvorili ateliéry- výtvarný, ľudovo-remeselný, drevársky, potom okolie a záhradu, ovocný sad, ihrisko, prírodnú telocvičňu. Začalo dochádzať k stretnutiam, aj komunikačným stretom starousadlíkov a „novoprišielcami“. Pre nadviazanie osobných vzťahov, ako predchádzaniu nedorozumeniam, sa rodičia spolu s deťmi zo školy rozhodli pozvať do svojich aktivít ľudí- deti aj dospelých z MK a realizovať spolu to, čo ich spája- kreatívne aktivity, radosť z tvorenia, tradície a remesiel. Tým sa škole navráti status miesta nadväzovania priateľstiev, prepájania komunít, naberania celoživotných zručností a strediska komunitného života bez ohľadu na vek. Projekt Škola dokorán má za cieľ prepojiť komunitu starých rodičov, rodičov a žiakov waldorfskej školy s okolitými komunitami- dôchodcami, rodičmi, deťmi z Mierovej kolónie. Formou spoločných činností v tvorivých dielňach, príťažlivých pre všetky generácie, na pôde školy pri spoločnom tvorení dôjde k ich vzťahovému prepojeniu, vzniknú kreatívne medzigeneračné dialógy, v ktorých sa zúčastnení učia od seba navzájom, vymieňajú si skúsenosti a spolupracujú. Činnosti vychádzajú z predošlých overených skúseností, ktoré zaujímajú všetky zahrnuté komunity a zameriavajú sa na zvyky a tradície z regiónu v nadväznosti na zábavné učenie sa fyzikálnych zákonov prostredníctvom hračiek starých otcov a materí, ktoré spolu vyrobíme. Symbolicky toto medzigeneračné tvorenie a komunikácia cezeň prebehne na pôde školy, ktorou za 50 rokov existencie prešlo viacero generácií a teraz sa môžu v tomto spoločnom priestore prepojiť aj inak, ako len súnalezitosťou k priestoru. Nielen dvere dokorán, ale najmä vzájomné sa učenie je nosnou súčasťou projektu. Voľnočasové aktivity, dostupné pre ľudí MK prietorovo, vybavením, lektormi a najmä finančne, zatiaľ v Mestskej časti chýbajú A tie, ktoré inegrujú vzájomne generácie a všetkým dávajú možnosť sebarealizácie a zážitku radosti zo vzájomnej blízkosti, sú výrazným prínosom pre sebarozvoj nielen obyvateľov, ale aj tých, ktorí v MČ trávajú množstvo času a tým priamo prispievajú k rozvoju Mestskej časti a jej dobrého mena a úspechov.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

V Mierovej kolónii v okolí školy sa pohybuje a žije niekoľko rôznorodých komunít, ktoré si k sebe

zatiaľ len hľadajú cestu. Keďže v tejto časti nejestvuje žiaden spoločný priestor- komunitné centrum, akýkoľvek väčší spoločný priestor- MC, kultúrny dom, či niečo podobné, rozhodla sa komunita rodičov, starých rodičov a detí školy otvoriť priestory a najmä aktivity školy pre všetky tieto komunity, aby v spoločných záujmových kreatívnych činnostiach došlo ich vzťahovému prepojeniu a mohli následne spolu pracovať a spolutvoriť dianie a prostredie Mirovej kolónie, ktorá ich všetkých spája. V súčasnosti nejestvuje priestor, ani organizované verejne dostupné voľné aktivity na takéto prepojenie. Komunity sú rozdelené na domácich a priselcov, pričom medzi niektorými z nich dochádzalo k slovným potýčkam, obviňovaniam z rôzneho diania v kolónii, či hnevu na neznámych, ktorí „rušia náš zaužívaný život“. Pri osobných zblíženiach sa tieto problémy ukázali ako prejavy strachu z nepoznania, ukázalo sa, že pri osobnom spoznávaní sa vzťahy menia a dochádza k otvorenej komunikácii, dokonca spolupráci a empatii miesto bezcieľneho obviňovania. Zatiaľ úplne absentuje miesto, lektor aj možnosť voľnočasových aktivít, v ktorých sa všetky spomínané komunity môžu prepojiť. Škola bývala takýmto miestom a chceli by sme jej tento status prinavrátiť.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Na Vihorlatskej ulici v mierovej kolónii je škola, ktorá bola dlhé roky ZŠ slúžiacou rodinám žijúcim v tejto priemyselnej zóne. Časom sa stala kapacitne prebytočnou, pričom mestská časť ju dala k dispozícii do dlhodobého prenájmu na účely súkromnej základnej školy, do ktorej dochádzajú deti z rôznych miest- oblastne cca až 50 km ďalekého okruhu, sú z rôznych rodín, národností, rás. Dlhoboli vnímaní ako priselci, cudzinci. Starší obyvatelia kolónie pocítili nárast pohybu, miestny záhradkár mali obavy z narastajúceho počtu detí (báli sa nepoznaných teenagerov). Po ich usídlení, pretvorení priestorov školy vnútorných i vonkajších, vytvorení prírodnej telocvične, malej záhradky a bylinkovej záhradky s jazierkom, minifarmičkou a dobrovoľníckej práci v okolí školy došlo ku vytváraniu osobných kontaktov „priselcov“ a usadlíkov. Ukázalo sa, že nás spája rovnaký postoj k prírode, zodpovednosť za spolutvorbu prostredia, v ktorom žijeme, radosť z tradičného tvorenia a tradícií. Pre podporu vzťahovej previazanosti pred Vianocami prebehol skúšobný miniprojekt Ako chutia Vianoce, kde si deti, starí rodičia a rodičia WŠ spolu so starými a dôchodcami z okolia v otvorenej vianočnej dielni vymieňali svoje zvyky a piekli svoje tradičné koláčiky, tvorili si darčekové krabičky plné rozmanitosti chutí Vianoc v rôznych rodinách a obdarúvali sa navzájom. Aktivity sa zúčastnilo cca 60 ľudí priamo, nepriamo cez obdarovanie a zdieľanie tradičných koláčikov niekoľkonásobne viac členov týchto komunít. Aktivitu si všetci užívali a priali si pokračovať v spoločných činnostiach tak, aby spoznávaním sa predchádzali konfliktom, ku ktorým pri premiešavaní sa a anonymite ľudí z jednotlivých komunít voči sebe dochádzalo. Ukazuje sa, že osobné spoznávanie sa v činnostiach a spolutvorení spoločného prostredia je tou najlepšou prevenciou konfliktov a zároveň prospieva všetkým zúčastneným nielen emocionálne, ale naberá na sile a spoločná spoločenská zodpovednosť a ochota tvoriť prostredie, kde žijeme. Preto sme sa rozhodli v tejto činnosti pokračovať overeným spôsobom- realizáciou verejných otvorených kreatívnych dielničiek, ktoré vychádzajú zo spoločných tradícií všetkých komunít, ktoré sa ocitli v tomto spoločnom prostredí. Jedná sa o – 1.Velkonočnú dielničku, 2.dielničku s názvom Hračky starých otcov, hračky starých materí (alebo ako sa prirodzene učí hrou)3.,Dielňa s názvom dokážeme vlastnými rukami: tvoríme tradičné malé nástroje pre tradičné remeslá (rámiky na tkanie, zápästkové tkanie, cepy, hrable na „štrikovanie“ atď.) a 4. jedna dielňa tradičných remesiel, kde tieto využijeme- pletieme z pedigu, robíme z vlny 5. Vianočná dielňa

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

Predkladateľom projektu sú rodičia a učelia WŠ, dobrovoľníci:, spolu 13 dobrovoľníkov dospelých a 5 teenagerov:

PaedDr. Noščáková Ľubica- projektová managerka, matka dvoch dcér-žiačok WŠ, zároveň učiteľka na bežnej ZŠ V MČ, dlhoročné skúsenosti v dobrovoľníckej práci, pracovala dobrovoľne ako projektová managerka v OZ Mamám Slovenska, organizátorka podobných dielničiek v rámci SR, Slavomír Lichvár- učiteľ, ktorý má rozsiahle skúsenosti a bude pripravovať materiály a návody an Hračky starých Materí a hračky starých otcov

Taiana Maťová- učiteľka, vedúca remeselnej dielne, ktorá bude lektorovať pletenie košíkov z pedigu

Saša Paršová- ako zástupca rodičov a kolégia učiteľov zároveň
členovia Rady rodičov, za každú triedu 1, t.j. 9 rodičov. A aktívni teenageri z WŠ 5

Všetci lektori i dobrovoľníci majú praktické skúsenosti v danej oblasti- ľud.remeslách, komunitnej práci, tvorivých diel' nach atd.

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

- ide najmä o kvalitatívne zmeny
  - prepojiť tých, ktorí denne do MK dochádzajú a trávajú tam svoj čas s tými, ktorí v MK žijú
  - otvorenie sa súkromnej školy voči verejným aktivitám v prospech ľudí, žijúcich v blízkosti školy
  - vzťahové prepojenie komunít prichádzajúcich do MK a žijúcich v Mierovej kolónii, bez ohľadu na vek, príslušnosť, rasu
  - zlepšenie vzťahov, vytvorenie osobných prepojení sa, otvorenie spoločnej spolupráce
  - vytvorenie kreatívnych dialógov, prežitie spoločných činností pri spoločných záujmoch
  - sebarealizáciu rôznych skupín
- Vytvorenie spoločného základu pre utvorenie komunitného centra pre všetky zúčastnené komunity

Kvantitatívne zmeny:

- Zrealizované 3 menšie (účasť okolo 50-70 osôb) a 2 veľké (účasť cez 100 osôb) tvorivé dielne
- články na webstránke školy (o každej z dielní) 5
- Fotogaléria s návodmi na stránke školy, k verejnej dispozícii
- Článok v miestnom periodiku o prepájaní sa rôznych komunít cez kreatívne spolutvorenie

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Rodičia, starí rodičia a žiaci WŠ, obyvatelia MK, členovia Klubu dôchodcov z MK, priamo zapojených vo veľkých dielnách cca 100 osôb, v menších cca 50-70, priame zapojenie.
Spolu sa teda projekt dotkne priamo cca 170 osôb, nepriamo cca 800 (žijúcich a dochádzajúcich do MK)

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Máme pripravenú sériu aktivít od jari 2015, kde pôjde najmä o spoločné remeselné a ekologické práce v prostredí MK- verejná čajovňa, bylinkové špirály, verejná otvorená knižnička atd.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Ide o 5 dielní, 2 veľké a 3 menšie. Každá predchádza Stretnutie dobrovoľníckej skupiny, príprava plagátikov, pozvánok a rozdelenie si úloh (nákup materiálu, písanie a fotenie návodov atd.) celého programu dielničky, predpríprava monokomponentov a častí hračiek, chystanie a tlač návodov, rozdelenie si lektorovania jednotlivých výrobkov, organizačné dohody a riešenia. Následne s realizované dielne:

1. Veľkonočná megadielnička s programom na celej WŠ, bazárom atd. , výroba stojanov na vajíčka, zdobenie veľkonočných medovníkov, pletenie korbáčov atd.
2. Verejná dielnička: Hračky starých materí, hračky starých otcov- verejná dielnička výroby mechanických hračiek, ktoré fungujú na základe fyzikálnych zákonov, prírodných zákonov- napr. kotulák, vodný mlyn, farebné vrtielka, vrtulky, mechanická pohyblivá špulka a pod., ich predvedenie, výroba a následne využitie pri učení sa, aj ako darčeky spájajúce komunity a generácie
3. Verejná dielnička- výroby remeselných výrobkov, pomocou ktorých budeme následne tvoriť a pracovať v ďalšej dielni a tiež jednoduchých „ľudových športových potrieb" na rozvoj obratnosti. Napr.: rámiky na tkanie, štrikovací hrebeň, dná a rámiky na pedigové pletenie forma na zápästkovanie, cepy atd., zo športových- chodúle rôzneho druhu, preklápačky, atd.
4. Verejná dielnička: pletenie z pedigu, štrikovanie na hrebeni, tkanie atd.
5. Vianočná megadielnička- s programom na celej WŠ, tradičným, tentokrát otvoreným verejnosti.

Výroba tradičných anjelov z drôtu a korálok, z česanej ovčej vlny, maľovanie svietnikov, výroba sviečok zo včelieho vosku, pečenie a zdobenie medovníkov s odborným lektoringom, výroba ozdôb na stromček z drôtu a korálok,

9. Rozpočet (Podrobne rozpisíte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Lektorné: Všetci lektori pracujú ako dobrovoľníci, počítame odracovaných spolu cca 15h /lektor priamo v dielni, 5 h pri príprave, čo je 20h/lektor a 10h/ostatní dobrovoľníci, čiže spolu odpracujeme

4x20h+ 14x10h –spolu 220 dobrovoľníckych hodín počas celého projektu

Prenájom priestorov a náklady energií počas dielní - poskytne WŠ

Jedinou položkou rozpočtu, na ktorej následne stojí naša možnosť projekt zrealizovať je teda materiálne zabezpečenie:

Materiálne náklady na jednotlivé dielne:

1.Veľkonočná megadielnička	spolu 295€
-sádra a formy na odliatky svietnikov pre cca 100 ľudí: 100 kg sádry x 50 centov,, 5 foriem x5€, akrylové farby na vymaľovanie, štetce: 50€	125€
- materiál na výrobu a zdobenie medovníkov(potravinársky- na cesto+ zdobenie, vrecká na zdobítku) cca 0,80€/os/veľký medovník	80€
- pletenie korbáčov –materiál cca 3/os- tu sa dá kapacitne zvládnuť max.30 os	90 €

2.Verejná dielnička:	spolu 250€
- materiál- drevené dosky, lišty, hranoly, guľatina, drevené guľôčky, ocelové guľôčky, textilný materiál, ihly, nite, rezbársky materiál	

3 Verejná dielnička -	250€
rámiky z dreva, spojovací materiál- klinčeky, lepidlá na drevo, šmirgľový papier,drevený materiál konkrétnych rozmerov, drevotriekové doštičky na narezanie, guľatinové násady drevené, remene, dna , atd.	

4. Verejná dielnička: pletenie z pedigu, štrikovanie na hrebeni, tkanie atd	250€
Pedig, vlna atd..	

5.Vianočná megadielňa	300 €
Korálky a drôt s určeným priemerom, česaná ovčia vlna , sádra, formy a farby na svietniky, plásty včelieho vosku a knôtky, potravinársky materiál na medovníky a zdobenie, papier na pečenie, vrecúška na zdobenie, výroba ozdôb na stromček z drôtu a korálok,	

Tlačové náklady- papier, toner atd	90€
(pričom návrhy, nafotenie, napísanie, vytvorenie plagátikov a celú propagáciu robia dobrovoľníci bez nároku na finančnú odmenu)	

Náklady spolu 1.420€

Vysvetlenie:

Nerozpisovali sme jednotlivé presné kalkulácie na jednotlivé dielničky, ale v troch dielničkách pre 50 ľudí je rátaná cena materiálu na 5€/osoba, preto sú celkové náklady na danú dielňu 250 € (v porovnaní s komerčnou cenou takej dielničky, ktorá je 18€/os, t.j. 900€ /dielňa/ a dve megadielne aj s programom /ktorý robia rodičia a deti WŠ zdarma pre verejnosť/ je počítané jednoduchšie tvorenie s cenou cca 3€ /os, čiže 300€/dielňa, pričom komerčná cena je 10€/os-bez programu, čiže trojnásobne vyššia/

Projekt je zaujímavý tým, že náklady naň zahŕňajú výhradne materiálové zabezpečenie, keďže ide o budovanie vzťahov a prepájanie príselcov s obyvateľmi kolónie, má komerčne nevyčísliteľnú hodnotu a preto sa ho rozhodli dobrovoľníci realizovať.

Názov projektu:

Komunitná záhrada „Zeleninovo“

Autorka: Jarmila Buláková

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Projekt komunitnej záhrady „Zeleninovo“ tzv.zeleninové mestečko v Bratislave spája komunitu ľudí, ktorí nachádzajú zmysel a hodnoty v tradičnom pestovaní plodín a bylín na získavanie rastlinnej potravy.

Základnou stavebnou myšlienkou projektu je ekologicky obnoviteľný spôsob využitia pôdy a verejného priestoru za účelom vypestovania si vlastnej zeleniny, ovocia a bylín, vzdelávanie a potešenie spoločnosti vytvorením esteticky príjemného miesta pre relax komunity. Edukačná stránka sa má za to, že širšia spoločnosť má nedostatočné informácie ohľadom pestovania a starostlivosti o najzákladnejší zdroj obživy, pôdu.

V dnešnej dobe považujeme za urgentné šíriť osvetu biologicky čistého materiálu, kvôli rozširujúcim sa GMO plodínám, ale taktiež obhajovať širokú využiteľnosť bylín, či už zo zdravotného hľadiska alebo z hľadiska využitia v domácej kuchyni. Komunitná záhrada poskytne priestor na pestovanie skúseným či amatérom a vlastná úroda je tým najlepším pocitom zadosťučinenia.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

Mesto Bratislava je obdarené zeleňou no neposkytuje dostupný priestor pre vytvorenie si vlastnej záhrady či príjemného prostredia na trávenie času. Nie každý Bratislavčan vlastní záhradku v na to určených oblastiach a mnoho z nás nemá či už starých rodičov alebo rodinu, ktorá vlastní kúsok zeme na to aby pokryla dopyt po vlastnej úrode, na ktorú sa môžu plne spoliehať.

V Bratislave je mnoho voľných priestranstiev, o ktoré nie je postarané v takom zmysle akým by sme ju my chceli zmeniť a tak jej zvýšiť aj pridanú hodnotu. Nami vytvorená komunita by nemala v záujme len pestovanie si pre vlastnú potrebu, no chce vytvoriť priestor na stretávanie sa, budovanie ľudských vzťahov, pozitívneho myslenia, vôľou meniť veci ako sú a uvedomiť ľudí o tom, že záhrady a podobné miesta nepotrebujú majetky či dedičstvá, ale postačí aj snaha zopár jednotlivcov dať mestu zelenší šat a vytvoriť tým aj priestor na sebarealizáciu ďalších generácií.

Najlepší spôsob ako zmeniť situáciu, je vybudovanie komunitnej záhrady priamo na nevyužívaných častiach mesta. Čím bližšie k ľuďom budú projekty podobné nášmu či inému s podobným zámerom, tým menej budú obyvatelia mesta odcudzení od prostredia a od produkčnej schopnosti prírody.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Projekt komunitná záhrada „Zeleninovo“ nadväzuje na celosvetové aktivity ako napríklad:

- Urban gardening – proces pestovania všetkých druhov a odrôd v mestskom prostredí.
- Permakultúra – poľnohospodárstvo schopné fungovať udržateľne na danom mieste donekonečna.
- Guerilla gardening – tzv. partizánske záhradníčenie na mieste, na ktorom nemajú záhradníci zákonné právo pestovať- jedná sa opustené a nevyužitú priestranstvá, funguje na báze dobrovoľného vysádzania.
- Recyklácia a Kompostovanie- využitie nepotrebných zvyškov potravín z kuchýň a reštaurácií, stavebného materiálu (napríklad, starých paliet a pod.), listia z úpravy verejných priestranstiev
- Komunitné záhrady Bratislavy – nadviazanie na myšlienky fungujúcich záhrad v našom meste

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

Bc. Jarmila Buláková – iniciátor vytvorenia záhrady, zaujíma sa o pôvodné pestovanie plodín, stromov, zelene a obnovu tradičného spôsobu získavania potravy, skúsenosti s pestovaním a

využitím bylín.

Tomáš Marada – technické vedomosti a zručnosti, participácia na úrovni administratívnych činností, komunikácia za komunitu navonok, príprava podkladov pre dodávky a kalkulácie.

Barbora Šišková – skúsenosti s pestovaním zeleniny na záhrade, záujem o široké využitie nepotrebných materiálov (recyklácia), skúsenosti s územným plánovaním,

Zuzana Bašková – technické zručnosti s prácou na záhrade, komunikácia s deťmi, školami, škôlkami, vedenie kurzov, tvorba edukačných materiálov, vedomosti ohľadom alternatívnej medicíny.

Lucia Heribanová – skúsenosti zo zahraničia t.j. využitie materiálov, ochrana životného prostredia, venuje sa fotografii a hudbe, tvorba dizajnu záhrady či už v areáli, alebo na internete, fotografická dokumentácia vytvorenia a fungovania záhrady atď.

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Cieľom projektu je rekultivácia verejného priestoru zelene, ktorý bude smerovať k pozitívnej zmene postojov obyvateľov mesta Bratislava k otázkam zdravého životného prostredia a zveladenia verejného priestranstva.

Projekt je zameraný na výsadbu, pestovanie a zber poľnohospodárskych plodín (ovocie, zelenina, liečivé byliny) , okrasných rastlín, krov a stromov na báze ekologického hospodárstva (bez umelých hnojív a pesticídov). Záujmom projektu bude aj snaha o vytvorenie príjemného priestoru pre stretávanie sa ľudí s podobnými záujmami – tzn. cítenie pre prírodu a návrat k tradičnému hospodáreniu s prírodnými zdrojmi.

V rámci projektu budú realizátori rozvíjať svoje aktivity aj poradenskou, vzdelávacou, publikačnou a informačnou činnosťou. Zrealizovaný projekt poskytne útočisko ľuďom, ktorí v ruchu nášho mesta nemajú sami možnosť si vypestovať obľúbené plodiny, rastliny, byliny a podobne. Chceme najmä upozorniť na dôležitosť pôdy a zeme ako takej. Vážiť si čo nám môže dať a čo my môžeme dať jej. Ochrana životného prostredia a zveladovanie je príjemným bremenom mladých ľudí, ktorí sú schopní sa chytiť každej príležitosti pracovať na niečom čo ich bude naplňovať, baviť a nakoniec aj poteší úrodou. Darovať zanedbanej časti mesta znovu život a krásu.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Cieľovou skupinou sú samotní obyvatelia mesta Bratislava a naši priatelia, ktorí nám dali podporu do rozbehnutia projektu. Do projektu sa môžu zapojiť mladé rodiny s deťmi, dôchodcovia túžiaci si oddýchnuť v prostredí, v ktorom svojimi skúsenosťami môžu veľmi pomôcť, telesne a mentálne postihnúť , študenti – tým sa dajú dokopy rôzne vekové kategórie.

Organizácia a vlastnícke vzťahy by mali byť poriešené tak, aby bol prístup zabezpečený pre všetkých záujemcov. Veľkosť cieľovej skupiny sa veľmi odvíja od veľkosti využívanej plochy, ktorú nám prideli mesto. Prostriedky, ktorými by projekt disponoval postačia na vytvorenie priestoru na pestovanie pre minimálne 25-30 osôb.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Zámerom celého projektu je vytvorenie prostredia komunitnej záhrady a poskytnúť know-how, aby priestor nami vytvorený mohli neskôr spravovať naši nasledovníci. Edukačná a propagačná činnosť (prednášky, diskusie, praktické kurzy, náučné výlety pre školy a škôlky) vyvíjaná počas trvania projektu má za cieľ priblížiť sa k širokému spektru obyvateľov nášho mesta a pripomenúť im dôležitosť zdravého stravovania ako aj ochrany zeme a tvorenia ďalších komunitných záhrad. Názorným príkladom zeleninového mestečka chceme verejnosti ukázať, že všetko čo má pozitívnu myšlienku má aj zmysel ďalej budovať.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámeč a konkrétny spôsob realizácie)

Aktivity v najbližších mesiacoch:

Máj 2014 :

- Propagačná činnosť
- Príprava a dizajn pozemku (oplotenie, ochrana pred vandalmi)
- Budovanie zavlažovania podľa možností priestoru

- Budovanie záhonov, vyvýšených záhonov, sklenníka, fóliovníka, chatky na náradie- poprípade vytvorí priestor na umiestnenie darovanej maringotky (v prípade ak sa vyriešia technické záležitosti ohľadom prevozu)
- Budovanie pergoly, záhradného sedenia

Jún 2014

- Príprava pôdy na pestovanie, vysádzanie druhov, ktoré zlepšujú pôdu a chránia plodiny od škodcov
- Výsadba trvaliek, bylín a prospešných rastlín, medonosných okrasných rastlín na prilákanie včiel a vytvorenia im dostatok priestoru
- Výsadba stromov a krov v záhrade poprípade aj okolí
- Zapojenie všetkých členov komunity (cca 25-30) podľa veľkosti prideleného priestoru
- Výsadba jednoročnej zeleniny do záhonov, ovocných kríkov
- Určenie si priorít, čo sa týka zavlažovania podľa počasia

Júl 2014

- Finálne dokončenie prác s dizajnom záhrady (orientačné tabule, zariadenie domčeka/maringotky...)
- Pravidelná starostlivosť o celý areál

August/September 2014

- Tvorba domčekov pre zvieratá prospešné v záhrade (úkryty pre ježkov a netopierov)
- Vytvorenie priestoru na work-shopy, využitie nepotrebných materiálov, malé dielne na tvorbu paletového nábytku, dizajnových prvkov do záhrady či domácnosti
- Uskutočnenie oficiálneho otvorenia záhrady / deň otvorených dverí, deň pre verejnosť

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Tento rozpočet je teoretický, pretože sa bude odvíjať od reálneho priestoru, na ktorom záhradu budeme budovať. Na základe dohody medzi projektovými koordinátormi sa budeme snažiť dohoniť na nízkych cenách a možnosti využitia materiálov, ktoré máme k dispozícii.

A - Na vytvorenie 25 vyvýšených záhonov 1x2m bude potrebné : Spolu max : 220 eur

- Obvodové dosky
- Hranoly na konštrukciu
- Organická impregnácia dreva
- Kónský hnoj pre skvalitnenie pôdy (po dohode je možnosť odberu zdarma)
- Násypná zemina
- Palety – možný odber zdarma

B - Na výstavbu záhradných stavieb: Spolu max : 1774 eur

- Sklenník 6x14m (655,- eur)
- Chatka na náradie 186x186cm (299,-eur)
- Drevené záhradné WC (150,-eur)
- Nádrž na vodu (50,-eur)
- Záhradný altánok (250,-eur)
- Pergola (220,-eur)
- Fóliovník (150,-eur)

C - Potrebné záhradné náradie : Spolu max : 330 eur

- Záhradný rýľ
- Lopaty, lopatky na presádzanie
- Záhradné rukavice
- Motyka
- Fúrik
- Píla rámová
- Hrable
- Klince,kladivo
- Kýble

- Hadica, prípojka, krhla, barel na vodu
- Farby na drevo

D - Rastliny, stromy, kry odolné v našich podmienkach: Spolu max : 800 eur

Široké spektrum druhov drevín, kvetov, okrasných krov, bambusov, tráv atď. (ďalej len zeleň)

- Zeleň (500,- eur)
- Ovocné stromy (200,- eur)
- Semená (100,- eur)

E - Oplotenie priestoru: Spolu max: 340 eur

Bude záležať od veľkosti, kompozičného riešenia a terénu.

- Prostriedky vyhradené na oplotenie (pletivo s napínacím drôtom) priestoru vo veľkosti 30x30metrov = 140 eur
- Základy na oplotenie (200,- eur)

F – Finančné náklady Spolu max : 295,50 eur

- Mzdové náklady na pomocné stavebné práce 2,50eur/h x 75 (187,50,-eur)
- Náklady na pohonné hmoty 1,35eur/liter x 80 (108,- eur)

Záverečná suma : 3759,50,- eur

Názov projektu:

Zaži Nové Mesto

Autorka: Martin Brix

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Projekt "Zaži Nové Mesto" je podujatie, ktoré bude prebiehať na viacerých zaujímavých miestach v bratislavskej časti Nové Mesto. Je určený širokej verejnosti a môže sa do neho zapojiť hocikto bez ohľadu na vek, pohlavie či miesto pobytu. Pôjde o spoločenskú, primárne teda športovo-kultúrnu aktivitu, postavenú na spoznávaní Nového Mesta a jeho miest, ktoré chceme predstaviť nie len samotným obyvateľom Nového Mesta ale aj ľuďom mimo týchto lokalít. Na konkrétnych miestach by prebiehali kultúrno-umelecké aktivity, ktoré by vyakcentovali špecifickosť konkrétneho miesta. Bratislava ako taká v sebe skrýva množstvo zaujímavých miest, o ktorých jej obyvatelia nevedia, alebo opustené či šedivé miesta, ktoré kreatívne oko umelca vníma inak. Vďaka našej nenáročnej túre na bicykli uvidia Nové mesto v úplne inom svetle, čo môže ovplyvniť ich vzťah k tejto bratislavskej časti z pozitívneho hľadiska. V rámci jedného popoludnia sa pozrú na Nové mesto očami architekta, hudobníka či výtvarníka. Okrem vybraných zastávok, zverejníme v našom sprievodcovi aj iné zaujímavé miesta, ktoré môžu ďalej preskúmať vo voľnom čase.

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

Problém č. 1: Malé využívanie bicyklov ako dopravného prostriedku

Mestská cyklistika ako alternatíva hromadnej dopravy alebo jazdy autom je bežnou záležitosťou v západnej Európe. Na Slovensku tento fenomén pomaly nabera na dychu. Mali by sme si uvedomiť, že bicykel je prospešný nie len pre zdravšie mesto ale aj pre nás samotných a navyše šetrí čas a peniaze.

Problém č. 2: Nedostatok kultúrno-spoločenského diania pre mladú generáciu v NM

Nedostatok kultúrno-spoločenského diania v MČ pre mladú generáciu môže viesť k zbytočnej pasivite medzi mladými. Realizovaný projekt inšpiruje mladých ľudí k zmysluplnému tráveniu voľného času vo vlastnej štvrti. Takisto skrz zaujímavé kultúrno-spoločenské dianie sa MČ dostáva viac do povedomia a vie sa týmto spôsobom zviditeľniť, či už na v rámci Bratislavy alebo aj celoslovensky.

Problém č. 3: Nedostatok informácií o zaujímavých a hodnotných lokalitách v NM

Každá mestská časť má svoju históriu, miesta na ktorých sa niečo udialo, má svoje zaujímavé a

hodnotné miesta, o ktorých niekedy samotní obyvatelia ani netušia. Takisto o nich nevie aj zbytok "sveta". Preto by sme touto z časti osvetovou aktivitou spoznávania ukázali širokej verejnosti, akými hodnotnými miestami disponuje MČ. Ide teda o hlbšie spoznanie hodnotných miest MČ, ktoré viac prepojí obyvateľov s prostredím, kde žijú aj s ľuďmi, s ktorými zdieľajú spoločný životný priestor. Vedomie hodnoty vlastnej štvrte a spoznanie jej jedinečných zákutí môže viesť k angažovanejšiemu fungovaniu komunity.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

Projekty ako:

Design Walks - DesignWalks je platené podujatie pre 20 ľudí, ktorí chcú spoznať prácu bratislavských dizajnových štúdií a architektonických ateliérov zvnútra. Počas prechádzky, ak sa podarí tak na bicykloch navštívime krásne priestory Vallo Sadovský, Milk Studio, GutGut, Komplotu, Plusminusarchitects a Trivjednom. Od majiteľov sa dozvieme ako vznikli, spoznáme ich štýl práce a odkukáme, čo ich pri práci každý deň inšpiruje. Kapacita podujatia je obmedzená, preto s registráciou radšej neotálajte

M_P_BA - je súpis obľúbených miest obyvateľov Bratislavy s ich autentickými odporúčaniami a subjektívnymi názormi. Okrem tohto webu má aj formu papierovej mapy, ktorá sa dá zohnať na vybraných miestach. Najaktuálnejšie veci sa prediskutujú na MPBA facebooku. A vlastne načo toto všetko? Tak lebo už je načase vedieť, kam ísť všetkých zahraničákov na výlet, kam ísť dievčence za pekným výhľadom, kam sa ísť odmeniť niečím dobrým za ťažký pracovný týždeň... Dobré, lákavé veci tu na nás nečíhajú z každého rohu a preto ak o nejakých viete, šup-šup podajte sa o ne s ostatnými.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

Predkladateľ projektu:

Čerstvé Ovocie, n.o. (www.cerstveovocie.sk)

"Sme nezisková organizácia. Sme tu preto, aby sme poskytovali všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných, spoločenských a kultúrnych hodnôt. Sme skupina kamarátov, ktorí sa rozhodli urobiť niečo pre umeleckú sféru našej spoločnosti, a ktorí tak chcú prezentovať široké spektrum umeleckých, kultúrnych a spoločenských aktivít, tvoriť, vzdelávať, sprostredkovať. Našou motiváciou je ponúkať možnosti pre realizáciu všetkých kreatívnych občanov, aby kultúrnym a umeleckým prejavom prispeli k zatraktívneniu miesta, v ktorom žijú. Našou inšpiráciou je propagácia kreatívneho priemyslu po celom svete, ktorý využíva tvorivý potenciál ľudí v prospech rozvoja celej spoločnosti. Naším poslaním je hlavne podpora umenia a kultúry nekomerčného charakteru prostredníctvom organizácie rôznych kultúrno-spoločenských podujatí. Máme v pláne vytvárať priestor pre prezentáciu a propagáciu tvorivých ľudí, mladých tvorcov, autorov, študentov či absolventov umeleckých škôl, ako aj amatérov, ale i profesionálov, a teda vytvárať priestor pre zmysluplné trávenie voľného času. Snažíme sa tak o založenie novej platformy prezentácie, chceme otvárať dvere každému, kto má záujem dostať sa do povedomia v umeleckej komunite, ako aj do povedomia verejnosti. Naším úmyslom je vytvorenie interakcie medzi návštevníkmi a umelcami. Naším najväčším motívom je snaha o vytvorenie neformálnej kultúrnej a vzdelávacej inštitúcie, ktorej cieľom je osveta a rozvoj kultúry a uchovávanie kultúry ako takej vo všetkých svojich podobách v podmienkach miest, ako aj prezentačná, metodická a koordinačná činnosť. Snažíme sa hľadať prieniky medzi rôznymi kreatívnymi spracovaniami a zdôrazňujeme tak ich vzájomné dialógy, ich potrebu a význam umenia pre každodenný život. Naším cieľom je teda organizovanie kultúrnych, spoločenských a multižánrových podujatí, výstav, prezentácií, osvetových akcií a stretnutí, ktorých cieľom je poukázať na širokú škálu šikovných mladých kreatívnych ľudí. Dôraz pri našich projektoch kladieme na originalitu, na kvalitu, na netradičnú formu, na prepájanie žánrov a oblastí, na experiment aj na kontroverznosť. Myslíme si, že kreatívni a tvoriví ľudia si zaslúžia priestor, kde by mohli prezentovať seba a svoju tvorbu. Ambíciou Čerstvého ovocia je ponúknuť tento priestor a upozorniť na ľudí a projekty, čo stoja za to."

Realizátori projektu a spolupráce:

Mladý pes, n.o. (www.maldypes.sk)

“Nezisková organizácia Mladý pes n.o. oficiálne vznikla 23. marca 2010 z iniciatívy Ľubice Drangovej, Denisy Chylovej, Mateja Fandla a Vlasty Kubušovej. Organizáciu založili s cieľom oživiť kultúrnu scénu v Bratislave a prezentovať mladé tvorivé projekty z umeleckej i neumeleckej sféry, nachádzať prieniky medzi odlišnými odbormi, zdôrazniť potrebu ich vzájomného dialógu a inšpirácie a v neposlednom rade i s cieľom vzdelávať a rozširovať obzory. Poslaním Mladý pes n.o. je poskytovať priestor na prezentáciu mladým kreatívnym projektom bez ohľadu na ich umelecké či neumelecké zázemie. Hlavným nástrojom pre dosiahnutie poslania je organizovanie kultúrnych podujatí, pričom dôraz pri tvorbe konceptu i výbere zúčastnených projektov sa kladie na originalitu, netradičnú formu, kvalitu, prepájanie žánrov a oblastí, experiment a kontroverznosť. Ambíciou Mladého psa je vyťahovať na svetlo sveta ľudí a projekty, ktoré stoja za pozornosť. Mladý pes n.o. sa chce stať synonymom kvality a napredovania, ako pre tvorcov, ktorých prezentuje, tak i pre návštevníkov svojich podujatí, a byť podstatnou súčasťou bratislavskej kultúrnej sféry.”

Midl, n.o. (www.kreativnerano.sk, www.inthemidlforum.sk)

“Nezisková organizácia Midl sa venuje produkcii kultúrnych projektov a projektom alternatívneho vzdelávania ako Kreatívne ráno (séria inšpiratívnych ranných stretnutí s hosťami, ktorí sú vo svojej oblasti úspešní), Jazykuchyňa (interaktívna, neformálna jazyková škola zameraná a výučbu menšinových jazykov hebrejčiny, maďarčiny a rómčiny, kde sa študenti učia jazyky pomocou tradičných tancov, piesní, varenia, atď., čo prispieva k lepšiemu poznaniu menšinových kultúr). V roku 2010 prevádzkovala Midl, n. o. kultúrny priestor midl_space na Župnom námestí v Bratislave, ktorý svojho času ponúkal mladým talentovaným umelcom priestor na prezentáciu a pomáhal rozvíjať ich aktivity. Neziskovú organizáciu Midl tvoria Vlasta Kubušová, Miro Král, Erik Šimšík, Simona Hrušovská a Petra Slovákova. Ďalším projektom je In the Midl Forum, ktorý v rámci svojich aktivít prinesie 4 série workshopov a prednášok zo 4 umeleckých odvetví, pričom každá z nich bude prebiehať paralelne a v spolupráci s etablovanými podujatiami prebiehajúcimi v období 2013/2014.”

Slowatch (www.slowatch.sk)

Slowatch je okrem obchodu s mestskou módou, doplnkov, fotoaparátmi a bicyklami aj miestom kde sa stretávajú mestský cyklisti. Obchod funguje od roku 2010 na Mikulášskej ulici 29 ale organizácia je aktívna už od roku 2007. Rukami slowatch prešlo vyše 100 bicyklov a okrem predaja zabezpečuje aj servis, poradenstvo, organizuje preteky, eventy, výlety pre širokú verejnosť. Slowatch funguje aj na medzinárodnej úrovni, spolupracuje s obchodmi a cyklo organizáciami v Rakúsku, Maďarsku a v Česku. Spoluorganizuje medzinárodné cyklo súťaže a akcie, napríklad The Slovakia Experiment, Bikepolo Monarchy League, Goldsprinty v spolupráci s maďarskou goldsprint ligou.

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Hlavným cieľom projektu je posilnenie komunitného života a susedských vzťahov, spoznanie hodnoty svojho bydliska a prostredia v ktorom vyrastáme a žijeme. Ďalej by sme chceli pozdvihnúť kvality MČ, ktoré bezpochyby v sebe skrýva, ako aj podnietiť mladých ľudí k tvorivej aktivite a všímaniu si prostredia okolo seba. Takisto chceme ukázať obyvateľom Nového Mesta a ostatným obyvateľom Bratislavy skrytú a zaujímavú tvár Nového Mesta.

Realizácia projektu umožní kultivovať verejný kultúrny priestor v MČ ako aj v samotnej Bratislave. Mestský priestor sa otvorí, umožní objaviť nové teritória mesta a stáva sa „živým priestorom“. Všetkým zainteresovaným umožní prejavíť svoju tvorivosť a imagináciu. Prostredníctvom ich zapojenia a aktívnej participácie dochádza k výmene skúseností a obohacovaniu sa o nové poznatky. Poskytujú tak možnosť učenia sa a vzájomného obohatenia pri aktívnom spoločnom zdieľaní a pretváraní verejného priestoru prostredníctvom sebarealizácie a spoločnej participácie. Verejný priestor je utváraný „zdola“ prostredníctvom samotných prijímateľov kultúry ako aj za pomoci „profesionálov“ (tvorcov, umelcov) ako animátorov, čo umožní výmenu skúseností, spontánnosť a neformálnosť zdieľania umenia a znalostí. Otvára množstvo sfér, dáva priestor pre prezentáciu, stretnutia a komunikáciu, medializáciu a konfrontáciu.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Zámerom podujatia je osloviť čo najširšiu verejnosť a predstaviť jej prostredia a miesta Bratislavy - časti Nové Mesto, takisto život mladej aktívnej generácie žijúcej v tomto urbánnom prostredí. Veková kategória nie je daná keďže, podujatie chce mať čo najširší charakter. Jediným limitom je bicykel, ako prepravný prostriedok po stanovištiach, aj keď aj toto je relevantný limit, keďže všetky stanovišťa budú prístupné aj peši, či iným dopravným prostriedkom.

Primárny záujem o podujatie by mala mať tzv. aktívna mladá generácia (16 - 40 rokov) a takisto rodiny s deťmi - ako rodinná aktivita na víkend.

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Vznik mapy zaujímavých a hodnotných miest v bratislavskej mestskej časti Nové Mesto. Hľadanie a dopĺňanie nových miest. Interakcia s obyvateľmi Nového Mesta, ktorí sa aktívne môžu zapojiť do researchu, čiže hľadania a upozorňovania ako aj dodávania tipov na zaujímavé miesta.

Foto a video dokumentácia.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Zámer: Ukázať obyvateľom Nového mesta a ostatným obyvateľom Bratislavy skrytú a zaujímavú tvár Nového mesta.

Cieľ: Poldenný program, ktorý by zahŕňal cyklotúru po Novom meste so piatimi netradičnými zástavkami, kde by sa dialo niečo zaujímavé.

Čas: Koniec augusta / začiatok septembra, od cca 16:00 – 22:00

Počet účastníkov:

- na cyklotúre – 20-30 ľudí

- záverečné podujatie dňa – koncert na Kuchajde – 200 ľudí

Jednotlivé aktivity v projekte:

Stanovište - Istropolis ako ho nepoznáte – prehliadka priestoru s architektom. Istropolis je jedinečná stavba v Bratislave, ktorej krása sa dá ľahko objaviť.

Stanovište - Nová doba – zvuková inštalácia Ľudmily Horňákovej – miesto kde bývate, má zvuk

Stanovište - Návšteva krčmy „Remíza“ - zvonku nezaujímavá a obyčajná krčma na hranici s MČ Račou, no vnútri veľmi lokálna a svojrázna, s dobrým technickým zázemím, ktorá je vhodná na občerstvenie a akustický koncert.

Stanovište - Istrochem – ako to vyzerá vo vnútri Istrochemu? Tejto obrovskej industriálnej stavby? Vedeli ste o tom, že tu má množstvo hudobníkov skúšobňu? A že Istrochem žije svojim vlastným kultúrnym životom? Nie? Tak teraz sa to dozviete a uvidíte na vlastné oči.

Stanovište - záverečné stanovište sa udeje v samotnom srdci Novom meste – na Kuchajde. Unavení cyklisti ale aj každodenní návštevníci Kuchajdy si budú môcť oddýchnuť na svojom obľúbenom mieste tento krát trochu netradične. K chladnému pivu prinesieme súčasnú hudbu obohatenú o netradičné vizuálne prvky s pomocou umeleckej video-projekcie.

Súčasnou budú aj tzv. "off-spoty" - stanovišťa, bez programu ale veľmi zaujímavé a významné miesta, priestory, lokality s "génom loci" a iné akcenty (pamätníky, budovy, príroda, ...):

Blišák na Interi / Tehelné pole / Koliba / U pošťárov / Laurent / Reliéf / Parník / Patkoš / Wallner / Benzínka / Nová tržnica

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

expert production fee	1 500 €
produkcia na jednotlivých stanoviskách (koordinácia, rozdávanie prospektov, produkcia - Kuchajda)	500 €
honoráre/ osobné náklady	
kapela a 2 x DJ - Kuchajda	600 €
umelci na jednotlivých stanoviskách	400 €
grafik	150 €
sprievodcovia (vrátenie bicyklov)	300 €
PR	150 €
technika	
Kuchajda - zvuková, osvetľovacia technika	500 €
zvuková / kameramanská technika (projekcie / záznamy) pre ostatne 4 lokácie	400 €
lokácie / prenájmy, priestory (energie)	200 €
Materiál	
jednotlivé stanoviská - 4 x lokalita mimo Kuchajda	200 €
citylighty, plagáty, letáky, online reklama - tlač + prenájom	400 €
SPOLU	5300

Názov projektu:

Zverejnenie vybraných datasetov a vizualizácia rozpočtu a príslušných datasetov BANM

Autorka: Peter Hanečák, Andrej Ďumbala

1. Anotácia – krátky opis projektu: (V krátkosti definujte projekt, rozsah textu približne 1000 znakov.)

Primárnym cieľom projektu bude pomoc pri zverejnení vybraných dát BANM v strojovo spracovateľnej OpenData forme. Dáta by mala zverejňovať mestská časť priebežne vo vlastnej réžii v rámci svojej web stránky, alebo formou verejne dostupného API rozhrania.

Druhým cieľom projektu je poskytnúť používateľom webovú aplikáciu, ktorá umožní vizuálne prezentovať rozpočet mestskej časti využívajúc zverejnené dáta.

Primárne cieľové skupiny: občania, úradníci mestskej časti a poslanci, tretí sektor

2. Problém (Opíšte problém, ktorý chce projekt riešiť. Môže ísť o nedostatok kvality samosprávou už poskytovanej služby, alebo o jej absenciu, či o ohrozenie alebo nedostupnosť danej služby.)

V súčasnosti BANM zverejňuje na stránke <http://zverejnovanie.banm.sk/> Zmluvy, Objednávky, Faktúry, medzi týmito položkami a rozpočtom chýbajú potrebné väzby. Občania nemajú k dispozícii potrebné aplikácie, aby dokázali poskytované dáta optimálne využívať.

3. Východisková situácia (Opíšte na aké aktivity uskutočnené v minulosti má projekt nadväzovať, resp. aké možnosti na realizáciu projektu má komunita k dispozícii.)

V súčasnosti je veľmi obtiažne využívať zverejňované dáta samosprávy cieľovými skupinami. Mnohé dáta sú síce zverejňované, ale väčšina nie je strojovo spracovateľná a chýbajú im potrebné väzby medzi sebou a väzby na sekundárne zdroje dát (obchodný register, rozpočet samosprávy, fakturácie atď). Skvalitnenie poskytovaných dát prinesie veľký potenciál na tvorenie aplikácií, ktoré dokážu využiť cieľové skupiny. Zverejnené OpenData sú zaujímavé pre technologicky zdatných používateľov, ale drvivá väčšina potenciálnych "konzumentov" dát využije potenciál dát až vtedy keď sú spracované sw aplikáciami do čitateľnej formy a prezentované v kontexte situácií pri ktorých

používateľ dáta potrebuje.

Projekt má ambíciu realizovať pilotné riešenie postavené na príklade zverejnenia dát a väzieb medzi nimi. Konkrétne by sa projekt zaoberal dátami:

- rozpočet obce

  - jednotlivé rozpočtové položky

  - alokované zdroje na rozpočtovú položku

  - vyčerpané zdroje

  - nevyčerpané zdroje

  - zmeny

- nákladové položky BANM

  - väzby nákladových položiek zaúčtovaných na jednotlivé rozpočtové položky

    - faktúry

    - interné náklady

    - ostatné

  - väzby medzi nákladovými položkami a zmluvami

  - väzby medzi zmluvami a obstarávaniami...

Pomocou takto zverejnených dát bude zrealizovaná vizualizačná aplikácia Rozpočet BANM, ktorá umožní návštevníkovi web stránky "rozklikávať" rozpočet na príslušné rozpočtové kapitoly. Zistí stav konkrétnej kapitoly. Aplikácia dokáže zobrazíť a filtrovať príslušné náklady, ktoré tvoria už vyčerpané náklady príslušnej rozpočtovej položky. Aplikácia umožní prezeranie príslušných zmlúv na základe ktorých sú dané nákladové položky zaúčtované.

Týmto spôsobom je možné priniesť používateľovi prehľadnú informáciu a stave rozpočtu a takto výrazne zvýšiť prístupnosť informácií cieľovým skupinám.

Projekt prináša možnosť zlepšenia publikovania informácií samosprávou a jeho výsledky môžu slúžiť ako základ pre publikovanie a sprístupňovanie dát všeobecne. Rovnaké ambície má aj paralelná aktivita v magistráte Bratislavy <http://opendata.sk/liferay/pracovna-skupina-a-katalog-verejnych-datasetov-magistratu>. Team predkladateľov by chcel využiť skúsenosti z existujúcich projektov a výsledné riešenie poskytnúť ako návod aj pre ďalšie samosprávy.

Projekt by mal využívať len voľne dostupné technológie a výsledný sw by mal byť tiež zverejnený v ako voľne dostupný sw pri odovzdaní projektu. Cieľom tohto kroku je minimalizovanie nákladov na prevádzku riešenia a umožniť znovupoužitie riešenia kdekoľvek inde.

4. Predkladateľ a realizátori projektu (Opíšte konkrétne personálne obsadenie pri projektových aktivitách, skúsenosti, know – how jednotlivých participantov, určte projektových koordinátorov)

Peter Hanečák, Andrej Ďumbala

tematická komunita OpenData www.opendata.sk

technologický garant EEA s.r.o., Hattalova 12/B, - IT spoločnosť venujúca sa výskumu v oblasti OpenData www.eea.sk a iniciátor projektu <http://www.comsode.eu/>

5. Cieľ (Zadefinujte zmeny, ktoré sa projektom dosiahnu.)

Cieľom projektu je:

- ukážka zverejnenia vybraných datasetov,

- ukážka sprístupnenia dát a ich väzieb vo forme používateľsky príjemnej a jednoduchej aplikácie, získané skúsenosti využiť pre publikovanie ďalších dát v rámci aktivity Otvorené Nové mesto

- (<http://zverejnovanie.banm.sk/>)

- získané skúsenosti využiť v ďalších samosprávach,

- zvýšenie transparentnosti samosprávy,

- zníženie nákladov samosprávy

- vplyv občianskej kontroly a využitie potenciálu informovanej verejnosti prichádzať s návrhmi ako optimalizovať náklady,

- poskytnutie prehľadného nástroja pre podnikateľov za účelom zvýšenia konkurencie medzi dodávateľmi samosprávy.

6. Cieľová skupina (Definujte pre aké skupiny občanov je projekt prioritne určený, kto a akým spôsobom bude môcť výsledky projektu využívať.)

Primárne cieľové skupiny: občania, úradníci a poslanci mestskej časti, tretí sektor.

Sekundárne cieľové skupiny: médiá, štátna správa, podnikatelia

7. Pokračovanie projektu (Opíšte ako sa výsledky projektu budú udržiavať a ďalej rozvíjať v budúcnosti.)

Projekt je súčasťou širšieho kontextu činnosti komunity www.opendata.sk, ktorá sa snaží propagovať využívanie zverejňovaných dát a poskytuje podporu pre viaceré štátne a samosprávne inštitúcie ako napríklad Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo financií SR, Magistrát Bratislava hlavné mesto atď. a zabezpečiť výmenu informácií a postupov medzi nimi.

Predpokladáme, že projekt umožní odštartovať niekoľko ďalších podobných projektov na úrovni BANM, ale aj inde. Zároveň ak sa podarí zabezpečiť ekonomicky únosné pravidelné zverejňovanie informácií na strane samosprávy, tak realizované sw riešenie môže dlhodobo slúžiť cieľovým skupinám bez potrieb zásadných investícií.

Projekt môže byť priebežne dopĺňaný o ďalšie dáta a formy ich prezentácie cieľovým skupinám. Komunita Opendata sa snaží nájsť aj iné zdroje financovania predkladaného návrhu. V prípade, že bude táto aktivita úspešná, je možné rozsah projektu rozšíriť nad rámce definované týmto projektom a umožní dlhodobý rozvoj aktivity Otvorené Nové mesto <http://zverejnovanie.banm.sk/> aj mimo zdrojov samosprávy.

Pre úspešnosť projektu a jeho rozvoja je potrebná súčinnosť zamestnancov samosprávy BANM.

8. Aktivity (Podrobne opíšte jednotlivé aktivity, ich časový rámec a konkrétny spôsob realizácie)

Činnosť pracovnej skupiny	Úlohy	Človekodni	Kto zabezpečí
Zverejnenie datasetu rozpočtu, - strojovo spracovateľný s popisnými metadátami	analýza	5	Opendata komunita
	zverejnenie strojovo spracovateľného datasetu	3	Opendata komunita + Magistrát
	dokumentácia, medializácia	1	Opendata komunita + Magistrát
Aplikácia - Vizualizácia rozpočtu	nasadenie Openspending.org pre dataset Rozpočet BANM	3	Opendata komunita + Magistrát
Analýza datasetov nákladových položiek a ich prepojenia s rozpočtom mesta	analýza, dokumentácia	5	Opendata komunita + Magistrát

9. Rozpočet (Podrobne rozpíšte jednotlivé položky a spôsob využitia finančných prostriedkov.)

Rozpočet projektu je podrobne uvedený v bode 8. Iné náklady ako na prácu nebudú vykazované.

Spolu = 17 človekodní = 1700 EUR

- sadzba 100 EUR/deň (8h)

